

CVETJE

Časopis
za
naše verno ljudstvo
zlasti za ude
tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih
oblasti izdaja

frančiškanska provincija
sv. Križa.

=== XXXVIII. tečaj. ===

38

1.-2. zvezek.

V Ljubljani, 1921.

Ant. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Izhaja za nedoločen čas vsaki drugi mesec. Naročnina znaša za pol leta 10 K, za celo leto 20 K ali: za pol leta 2 dinarja in pol, za celo leto 5 dinarjev.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Poštšina plačana po pavšalu.

Vsebina 1.—2. zvezka:

	Stran		Stran
Zahvalna pesem	1	Poduk za novince	23
Pismo	2	Pesem za shode tretjega reda	28
Nekaj misli k sedmi stoletnici tretjega reda sv. Frančiška	5	Najstarejši znani zapisnik tretjega reda na Slovenskem	29
Moderni svetnik	9	Dopisi	30
Asketična šola ali vadnica popolnosti	14	Razgled po serafinskem svetu	31
Moj Bog in moje vse! (Slika)	16	Priloga v molitev	32
Pesem Frančiških otrok	17	Zahvala za vslišano molitev	32
Bodi svetloba	21	Slika: Sv. Frančišek pri jaslicah.	

Vsem p. n. gg. in pp. voditeljem tretjega reda v Sloveniji! Po naročilu preč. p. provincijala izraženo v pismu, ki je natisnjeno v tem zvezku, naj obhajajo to leto sedme stoletnice ustanovitve tretjega reda vse tretjeredne skupščine na Slovenskem tridnevne duhovne vaje v ta namen, da se mej tretjeredniki poživi redovni duh. Za te duhovne vaje lahko povabijo gospodje voditelji kakega redovnika, ali jih vodijo sami, ali v tovarštvu enega ali več družih gospodov sosednih duhovnikov. To zadnje bo v tem času še morebiti najbolj primerno. Ut autem facilius finis exercitiorum assequatur transmittemus usque ad finem mensis Januarii ad omnes p. t. directores Tertii Ordinis ad nostram Provinciam pertinentis sex conciones seu meditationes in duplici folio, quibus uti poterunt in hoc triduo. Pretium pro utroque folio decem coronas seu duos denarios cum dimidio solvant ex pecuniis Ill. Ordinis transmittentes illud per „ček“ appositum. Folia seu conciones recipere nolentes ea statim mittant „retour“. Triduo ubique locorum usque ad finem mensis Aprilis peracto istae conciones in Folio nostro „Cvetje“ publicabuntur, ut magis in cordibus Tertiariorum imprimantur tecto nomine auctoris. Quapropter omnibus directoribus, ad quos Folia pervenient consulitur, ut ea apud se retineant nec ea laicis tradant usque ad publicationem. — Voditelji, ki bi želeli kakega naših patrov, naj takoj določijo čas za tridnevno in naj se pravočasno pri p. gvardijanu bližnjega samostana ali pri patru, ki hodi obiskovat tretjeredne skupščine. Povabite pa k tridnevni tudi ljudi, ki niso v tretjem redu. V mnogih krajih, kjer so skupščine blizu skupaj, se lahko združite in opravljate duh. vaje v najbližji cerkvi za dve ali tri skupščine v istem času. Če je le mogoče, naj duh. vaje povsod končajo do konca aprila.

P. S.

Na znanje. Letošnje Cvetje je vsled sedme stoletnice ustanovitve tretjega reda obleklo za to slavnostno leto primerno praznično obleko. Sicer je v tem času vsaka obleka draga, pa čut dostojnosti in ljubezen do tretjega reda mora premagati tudi draginjo. Toliko ponosa že smete imeti, da zahtevate za svoj list tudi malo več zunanje lepote ob priliki posebno redke slovesnosti kaker je sedemstoletnica. Ako bomo mogli shajati z doseđanjo naročnino, bomo tudi mej letom poskrbeli za kako primerno sliko; če ne bo mogoče, bomo vravnali to stran lista po prostovoljnih darovih. Čim več bo teh, tem več bo slik.

Slike za ta prvi zvezek je napravil naš akademični slikar, vlč. p. Blaž Ferčnik. Slike so izvirne, zato imajo toliko večjo vrednost; domače delo so in zares lepo delo. — Naslovna slika ima svoje težišče v frančiškanskem grbu (roka Kristusova in roka sv. Frančiška s križem v sredi); ta grb velja za vse tri Frančiškove redove, torej tudi za tretjega. Na naši sliki se nanaša vse, kar je okoli, na tretji red. Kaj je okoli tega grba?

CVETJE

XXXVIII. tečaj. V Ljubljani, januar-februar 1921. 1.-2. zvezek.

Zahvalna pesem.

Za sedmo stoletnico ustanovitve tretjega reda.

Sedem stoletij v vinogradu svetem
dviga se k nebu mogočno drevó,
vedno še polno zelenja in cvetja,
gleda z veseljem ga božje okó . . .

Daleč okrog se raztezajo veje,
rade prepregle vesoljni bi svet,
pevajo slavo Frančišku — vrtnarju,
v raju prepeva mu blaženi cvet.

Lucij in Ludovik, Elizabeta,
ž njimi nebrojni izvoljeni zbor,
miljeni biseri tretjega reda,
kličejo, vabijo srca navzgor.

Bratje in sestre, zapojmo Gospodu,
k srčni molitvi sklenimo roké! —
Pojmo Frančišku, duhovni otvoci,
sveta ljubezen nam vnemaj srcé! —

Sedem stoletij se zarja razliva
v tihe družine iz čudežnih Ran . . .
Hvala Gospodu za slavnostno leto,
hvala nebesom za praznični dan!

Sedem stoletij — o milosti doba! —
raste Frančišku duhovno telo;
kdo naj neštete pregleda sadove,
ki jih sprejelo je jasno nebo?!

Bôgu Očetu zahvala in slava,
Sinu — Besedi, ki v Cerkvi živi!
v Duhu svetosti brez konca nas ljubi,
v njem se Frančišek na vek veseli.

P. Evstahij.

Pismo

vsem gosp. voditeljem in udom tretjega reda v Sloveniji.

Radjem se iz srca, da morem vam, častiti gospodje duhovniki in sobratje, kot voditeljem tretjega reda in vam, ljubi duhovni otroci sv. Frančiška, v pričujočem pismu izraziti svoje novoletno voščilo: Dobri Bog Vam daj srečno, veselo, milosti polno novo leto! Da! Veselo in milosti polno naj vam bo leto 1921! Vsi smo je željno pričakovali.

Leto 1921. je za vsakega tretjerednika leto duhovnega veselja. Letos je namreč 700 let, odkar je sv. Frančišek ustanovil spokorni tretji red. 700 let! Dolga, častitljiva doba! Doba polna bogatih spominov za duhovno življenje. Dostojno in pravično je, da ta serafinski jubilej koliker mogoče praznično in koristno proslavimo.

V Rimu se je že lansko leto sestavil odbor, kako bodo zlasti v Asizu, rojstnem mestu sv. Frančiška, obhajali to izredno slovesnost. Iz Rima je tudi vsem frančiškanskim provincijalom došlo vprašanje, kaj bomo vkrenili v tem oziru tudi vsak v svoji provinciji. Zanašaje se na Vašo gorečnost in ljubezen do tretjega reda sem že sporočil v Rim, da Slovenci v proslavi 700letnice ne bomo zaostali, ampak da bomo ta pomenljivi jubilej, koliker se bo v teh razmerah dalo, dostojno, slovesno in koristno obhajali in da v tem oziru ne bomo zaostajali za drugimi narodi.

Zakaj naj se slovesno spominjamo sedemstoletnice ustanovitve tretjega reda? Razne obletnice se vrše zato, da se znova povdarja pomen zgodovinskega dogodka, ki se ga spominjamo in da se njega vpliv zopet počivi. In tak naj bo tudi namen sedemstoletnega jubileja tretjega reda sv. Frančiška. Ako v duhu preletimo zgodovino tretjega reda minulih sedemstoletji, se pred nami odkrije nešteto dokazov blagonosnih sadov in obilnih koristi, ki so bogatili katoliško cerkev potom tretjega reda. Razna dela pokore: zatajevanja, premagovanja, molitve, sv. zakramenti, spreobrnjenja, dela usmiljenja, misijoni itd. polnijo in krase knjigo bilance o spokornem tretjem redu. Vsa ta stoletja smemo imenovati nekako sedemstoletno duhovno vojsko vojščakov serafinskega Očaka zoper kraljestvo teme in greha. In te nebrojne čete se niso nikedar umikale, niso omagovale. Sedemsto let so odločno odbijale sovražne napade vedno stoječe na braniku v prvih vrstah bojevnikov armade Gospodove za čast sv. matere Cerkve in za zveličanje nevmerjočih duš. Koliko tretjerednikov je v teh stoletjih izešlo iz tega boja ovenčanih s palmo mučeništva, z vencem devištva, sè znaki pokore in zatajevanja — to vedo samo nebesa. Nobena svetna ustanova podobne vrste se s tretjim redom ne more meriti.¹⁾ Starodaven in častitljiv je tretji red in

¹⁾ Holzapfel: Handbuch der Geschichte des Franziskanerordens. Freibg. in Br. Herder 1909, str. 670.

pa tako bogat na zasluženju, ter najtrdnjša opora verskega življenja v prid sv. matere Cerkve. Zato ga je božja previdnost očevidno podpirala in spremljala skozi dolgih 700 let.

Dostojno, potrebno in koristno je, da ta serafinski jubilej slovesno, razsežno in vsestransko počastimo. Pomislimo le, v kakih časih živimo! Ali ne vidimo, ali ne čutimo, kako Cerkvi nasprotni moči rujejo in silijo v ospredje? Ali ne opazujemo na lastne oči, kako peša čednostno življenje? Kako se prezira vse, kar je verskega in cerkvenega? Od mehkužnosti in razuzdanosti omamljeni svet dirja po široki cesti v vedno večji verski indiferentizem — v brezverstvo. Ali se ne majejo temelji in stebri sv. Cerkve? Oh, vse to nas spominja na čase sv. Frančiška! Skorej bi rekli, da je božja previdnost hotela, da ravno v teh časih pokvarjenosti in verske mlačnosti obhajamo sedemstoletnico tiste ustanove, s katero je sv. Frančišek rešil sv. Cerkev razpada in na tisoče in tisoče zašlih ovčic privabil v hlev Jezusov, ter jih rešil večnega pogubljenja. Vsem zastopnikom sv. Cerkve in voditeljem vernega ljudstva je to rahel namígljaj, naj porabijo lepo priliko tega jubileja v obnovljenje spokornega tretjerrednega duha mej ljudstvom. Sv. oče Leon XIII., ki je tretjemu redu toliko lepega in koristnega naklonil, je pri neki priliki spregovoril važne besede: „Prerojenje človeštva se bo zgodilo s pomočjo tretjega reda sv. Frančiška“. Te preroške besede naj se vresničijo v sedanjem času po Vas, častiti gg. voditelji in z Vašo pomočjo, ljubi duhovni otroci sv. Frančiška s tem, da bote 700letni jubilej tretjega reda vredno in koristno obhajali.

Kako naj dostojno, vredno in koristno počastimo to sedemstoletnico? S kakimi hrupnimi prireditvami in posvetnimi vesellicami tega gotovo ne bomo storili. To bi bilo ravno nasprotno spokornemu duhu tretjega reda. Način slavlja serafinskega jubileja naj bo duhu tretjega reda primeren. Z raznimi gospodi voditelji smo se pri več sejah posvetovali glede sedemstoletnice tega jubileja. Na shodu voditeljev tretjega reda v Mariboru in v Novem mestu so bila dana za to proslavo primerna navodila. Ta sem sporočil tudi v Rim. Upam, da jih bote tudi Vi, častiti gg. voditelji in dragi tretjeredniki z veseljem sprejeli, odobrili in jih izpeljali.

Določilo se je sledeče: Vsaka skupščina naj obhaja ta jubilej v svojem okrožju. V ta namen naj priredi vsaka skupščina za se, ali več njih skupaj, tridnevne duhovne vaje, pri katerih naj bi bila vsaki dan vsaj dva govora. Vsebina govorov naj bi obsegala: zgodovino tretjega reda, bistvo in dolžnosti sv. vodila, praktično življenje po duhu sv. vodila, tretjerednik z ozirom na domačo družino, župnijo, cerkev itd., blagoslov in korist tretjega reda za sv. Cerkev, lepi zgledi svetih in zveličanih tretjerednikov itd. Mej duhovnimi vajami naj vsi tretjeredniki prav pobožno prejmejo sv. zakramente. Pri govorih naj z veseljem sodelujejo sosedni gospodje, ki so člani tretjega reda. Na razpolago bodo pri tej priliki oo. frančiškani in gotovo tudi oo. kapucini ter drugi redovi. Saj mora biti ta jubilej skupna zadeva sv. Cerkve. Najprimerniše bo, če bote duhovne vaje povsod opravili

pred 16. aprilom. Ta dan je, kaker je znano, sv. Frančišek napravil sv. obljube. In ta dan ponovijo po navadi tudi tretjeredniki svoje obljube. Prav primerno bo torej, ako to tudi letos storite po končanih duhovnih vajah. Na ta način se bo v jubilejnem letu vsaka skupščina duhovno prenovila. Ko bodo tako vsi udje posameznih skupščin tretjega reda pregledali, če je pri njih vse v redu in bodo popravili, kar bi bilo napačnega, potem bo prav umestno in koristno, da se vsi snidemo in zberemo kot člani ene velike družine Frančiškove na javnem shodu, da očitno pokažemo, kar v srcu nosimo — tretjeredno misel, in širši javnosti nesemo duha in nazore sv. Frančiška. V ta namen naj bi se v mesecu juliju ali avgustu priredila dva javna tretjeredna shoda, eden v Ljubljani, drugi v Mariboru. Na nedeljo ali praznik bi bil shod za vse tretjerednike Slovenije in one, ki čutijo ž njimi. Tu naj bi nastopili zlasti svetni govorniki tretjeredniki. Dan na to pa naj bi se posebej zbrali vsi voditelji tretjega reda in drugi duhovniki, da bi se pogovorili in posvetovali o podrobnem delu in bi sestavili primerne načrte za prihodnje delo na tretjerednem polju.

Leto 1921. naj bo nam vsem kot jubilejno leto tudi leto agitacije za tretji red. Porabimo vsako primerno priliko za širjenje spokornega duha sv. Frančiška. To je duh sv. evangelija, duh miru in bratovske ljubezni, ki naj zavlada v zbeganih srcih vsled žalostnega socialnega prevrata. Že sv. oče Leon XIII. je to priznal s kratkimi besedami: Ubi Franciscus ibi pax. — Kjer je Frančišek, tam je mir. Zato naj bo v tem letu naša druga naloga pridobivati nove vredne člane za tretji red. Čim več nas bo, tem močnejši bomo, tem večja opora bomo stiskani sv. materi Cerkvi. Tretja naloga vsakega slovenskega tretjerednika v jubilejnem letu naj bo delo za razširjanje tretjerednega glasila „Cvetja“. Res je v ceni letos zopet poskočilo. A k temu je bilo prisiljeno vsled splošnih časovnih razmer. Bodite uverjeni, dragi člani, da uredništvo tu ne išče nobenega časnega dobička. Ono bi najraje brezplačno oddajalo „Cvetje“, samo, da bi šlo bolj mej ljudi in bi širilo mej verniki duha sv. Frančiška. Toda brez denarja se dandanes ničesar ne doseže. Torej tudi „Cvetje“ brez podpore ne more izhajati. Pa če se dobe novci za druge manj vredne potrebe, upam, da bote zmogli toliko, da bote vsaj v jubilejnem letu naročili „Cvetje“. Še posebej vam pa priporočam prvo jubilejno slavnostno številko, ki vsebuje razne zadeve z ozirom na sedemstoletnico.

K sklepu svojega pisma se obračam še enkrat na Vas častiti gospodje in patri voditelji tretjega reda. Od Vas je mnogo odvisno, kako se bo letošnji tretjeredni jubilej obhajal. Ali bo obrodil zaželjeni sad? Ali bo s pomočjo tretjega reda upostavljen red in mir v družine? Ali se bo mej Slovenci versko, cerkveno življenje povzdignilo in okrepilo? Mnogo tega je v Vaših močeh, v Vaši oblasti. Qualis rex — talis grex! Ako bodo voditelji tretjega reda storili svoje dolžnosti, bodo tudi podložni člani tretjega reda storili, kar vodilo od njih zahteva. Zato Vas, dragi duhovni sobratje, prosim: Potrudite se vsak za svojo skupščino, da se bo duhovno obnovila, da bo

z obilnim sadom opravila jubilejne duhovne vaje. Ako bo vsaka skupščina to storila in bo v njej zavel novi duh tretjeredne gorečnosti in svete navdušenosti, potem bomo z veseljem prihiteli na glavni shod v Ljubljano, oziroma v Maribor. Tu se bomo kot duhovni otroci velike družine sv. Frančiška marsikaj pogovorili, posvetovali in organizirali za nadaljno sv. vojsko pod zastavo našega sv. Očaka. Dragi sobratje in sestre v sv. Frančišku! Na noge, na dan, na plan! Sedemstoletnica tretjega reda naj bo krasna manifestacija, naj bo mogočen odmev tretjerednega duha mej Slovenci!

V Ljubljani, dne 19. novembra 1920.

P. Avguštin Čampa,
provincijal.

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

Nekaj misli k sedmi stoletnici tretjega reda sv. Frančiška.

opet jubilej! — Jubilej, ki se ga smemo po vsi pravici prav iz srca veseliti, jubilej ustanovitve tretjega reda po našem ljubem očaku sv. Frančišku.

Zgodovina nam ne pove natančno ravno kedaj je sv. Frančišek začel s tretjim redom. Najbrže že pred letom 1221. Gotovo pa je, da je bilo l. 1221. napisano in izdano prvo vodilo tretjega reda in da je bilo ustmeno potrjeno od sv. očeta papeža. Zato smemo to leto imenovati ustanovno leto tretjega reda sv. Frančiška.

Od takrat, pa do naših časov je preteklo celih 700 let; doba, dolga dovolj, da nam je mogla izpričati, kako izvrsten je tretji red ter kako prikladen za vse različne stanove človeške družbe.

Žalostni so bili časi, žalostni zlasti v verskem oziru, ko je nastopil prvorojeni sin Petra Bernardona, Frančišek, določen in izvoljen od Boga, naj prenovi in prerodi človeško družbo. Kedo bi bil tedaj mislil, da bo mladenič, po svoji naravi veselega značaja, da bo ta mladenič sè svojim zgledom, z besedo in močjo prenovil obličje zemlje? In vendar je bilo tako, ker je Bog hotel in je Frančišek spolnujoč božjo voljo z milostjo od zgoraj dano sodeloval. Enako Kristusu je imel odprto srce za vse in je našel pot v srca vseh, ko je primerno različnim nagnenjem ljudi ustanovil tudi različne redove: za tiste, ki se hočejo popolno odtrgati od sveta, prvi in drugi red, tretjega pa za vse, ki hočejo mej svetom Bogu bolj popolno služiti.

Res je sicer, da se lahko zveliča vsak, ki je veljavno krščen in živi po božjih in cerkvenih postavah. Res je pa tudi, da si zveličanje tem bolj zagotovimo, čim več imamo pripomočkov pripravnih k zveličanju.

Take izredne, posebno pripravne in izdatne pripomočke nam ponuja ravno tretji red. V vodilu s preprosto besedo navaja ljudi k lepemu krščanskemu življenju. Posebej nalaga zlato srednjo pot v noši in obleki, svari pred predragim lišpanjem, plesom, pred nespodobnimi gledališkimi igrami in zapravljivimi pojedinami, spodbuja k zmernosti v jedi in pijači, h postu, h pokori, h pogostnemu prejemanju svetih zakramentov, k redovni molitvi, predpisuje pravočasno oporoko, dober zgled v družini, svari pred nevarnimi knjigami in časopisi, spodbuja k mejsebojni ljubezni, k poravnanju preprirov, odvrača od nepotrebnega priseganja in nesramnega govorjenja, navaja k vsakidanjemu spraševanju vesti, in rednemu obiskovanju mesečnih shodov, zahteva miloščino po premoženju vsakaterega, nalaga skrb za bolne in za umrle ude.

Le par pogledov smo vrgli na tretjeredno vodilo. Kedo se ni prepričal, da je takó po svoji preprostosti kaker po svoji izvrstnosti vse hvale vredno in največje hasni za vse, ki se ga zvesto drže?

Vodilo tretjega reda pa ni mrtva črka, temveč je živa beseda svetega evangelija, duh Kristusov, duh Frančiškov, duh tisočev in tisočev, ki so temu vodilu dali meso in kri, ko so ga z največjo zvestobo spolnjevali in po njem živeli. Ozrite se nazaj v začetek tretjega reda, dragi bravci, pojdite dalje v njegovi zgodovini, dokler pridete do naših časov, da tako leži pred vami dolga doba 700 let! Kaj vam govori zgodovina tretjega reda?

Ta nam pravi, da si je ta častitljivi red osvojil vse sloje v človeški družbi! Od ubožca, ki hodi od hiše do hiše in potrpežljivo nosi svoj križ, pa do največjega bogatina, ki na skrivnem deli od svoje obilnosti, imate v njem zastopane vse stanove. Kmet in učenjak, delavec in gospod so Frančiškovi sinovi, kralji in cesarji in papeži so nosili in nosijo tretjeredni škapulir in pas. Ta red je dal katoliški cerkvi lepo vrsto zveličanih in svetih. Zato ni čuda, da so ga največji papeži priporočali ko izvrstno sredstvo za širjenje in vtrjevanje verskega življenja.

Tu pa moramo vprašati, kako je v naših časih? Ali nam tudi zdaj more tretji red kaj koristiti?

Kako gre v naših dneh? Ali ne čutimo dan na dan slabih nasledkov, ki jih je prinesla nesrečna vojska? In če vse drugo prejdemo in obrnemo pozornost edino le na versko življenje sedanjega časa, kaj moramo reči? — Brez najmanjšega pretiravanja moramo z britkostjo v srcu priznati, da nam je vojska tudi v tem oziru silno škodovala. Obžalovanja, vsega obžalovanja je vredno, ko cepijo kos za kosom z našega narodnega telesa, ko veliki gospodje brezvestno zatirajo naš mali narod in nas trgajo narazen kaker stare cunje, vender je še bolj žalostno, da zgubljamó moč, ki nas je doslej skupaj držala in nas hrabrila in junačila, to je moč svete vere, de janske vere, vere, ki spolnuje božje in cerkvene zapovedi.

Vedno in vedno se piše v časnikih o tatvinah, ropih, pobjih. Ljudstvo je več ali manj zgubilo smisel za pravice, resnico in čednost. Surovost, neotesanost, brezsrdnost so nekako splošen znak sedanjega časa. „Živimo v dobi ko se kapitalizem potaplja v lastni gnusobi . . . Živimo v dobi, ko je pohlep po denarju omamil stotisoče, ko vse drvi za zlatom in bankovci, ko pa vse pozablja na prve telesne potrebe človeka. V dobi, ko za delavca ni kruha, ne obleke, ne obutve; manjka delavcu tudi poštena streha.“¹⁾ Celo naši nasprotniki uvidevajo splošno pokvarjenost, ko pišejo: „Ljudske množice vidijo in čutijo, da se je korupcija (to je pokvarjenost) razpasla do skrajnosti. Kdor dela pošteno, je slabo plačan in se njegovo delo niti moralnično ne uvažuje. Kdor pa postopa po svetu, prekupčuje in podkuplja, si kupiči milijone. Delo in poštenje je danes brez vrednosti in cene, medtem ko se nepoštenje bogato plačuje . . . Izmečki človeške družbe, ki jih je vojna v izgubljanju poštenja izurila, zametujejo delo in se družijo v roparske tolpe. Skratka človečanstvo se tehta, njegovo ravnotežje je v nevarnosti . . . Tem nevzdržnim razmeram je treba brezpogojno in čimprej napraviti konec. Njih traja je opasna za države in človečanstvo.“²⁾

To bodi dovolj! Saj samo s tožarenjem, pa bodi še tako opravičeno, ne bomo nič opravili, nič dosegli. Treba resnega dela in skrbnega prizadevanja, da pred vsem zboljšamo sami sebe in potem z besedo in zlasti sè zgledom skušamo blagodejno vplivati tudi na druge. Vprašam vas, ljubi bravci, ali bi ne prenehali ropi in pobji, ali bi ne zginila trdosrdnost in ž njo neotesanost in surovost, ko bi se človeštvo sè vsem srcem zopet oklenilo naukov svete katoliške vere?! Pravo razmerje mej delavci in delodajavci, mej gospodi in kmeti, mej gospodarji in hlapci, kar vse dela toliko preglavice, bi se moglo pravično urediti na trdni podlagi naše svete vere. Ravno zato se je pa cerkev vedno vmešavala v taka vprašanja, ali recimo je nastopala politično in socialno, ker ima v svojih rokah nepremagljivo orožje krščanske pravice. Tudi v sedanjih razmerah smemo upati, da bo krščanstvo sè svojo vzgojno močjo, s prelepim naukom o mejsebojni ljubezni in sè širjenjem čednostnega življenja rešilo človeštvo preteče pogube. Rešile nas ne bodo Wilzonove takoimenovane „točke“, ki so komaj od včeraj; rešile nas bodo postave, ki so svete po svojem Začetniku in častitljive po svoji starosti, namreč postave, ki jih je Bog dal na Sinajski gori, le oprijeti se jih je treba.

Kedor misli na žalostne razmere ob časa sv. Frančiška in ve tudi, kako je ravno ta svetnik rešil tedanji svet, ko je poglobil v sebi in drugih evangeljskega duha, duha krščanskega, kedor vse to ve, ta si gotovo želi, da bi tudi danes stopil mej nas znameniti ubožec asiški ter bi nas vse prekvasil in prerodil po Gospodovem evangeliju. V resnici bi bilo lepo, ke bi hodil mej nami ta priprosto ljubeznivi mož, ki bi nas brez vsake vsiljivosti in bolj sè zgledom kaker z besedo navajal k čednostnemu življenju, ki bi nam

¹⁾ Večerni list št. 229.

²⁾ Jugoslavija št. 257.

pristudil hrepenenje po časnem bogastvu, po zlatu in srebru in dragih kamenih ter bi nas sprijaznil s preprostostjo in skromnostjo in z ljubeznijo do svetega ubožstva. Svet bi se mu spočetka smejal, kaker se mu je ob njegovem času; ali kaker je takrat slednjič le sprevidel, da ima Frančišek prav, tako smemo upati, da bi tudi današnji svet vsaj po mnogih bojih in pomislekih stopil na Frančiškovo stran.

Ali v resnici vender ne smemo in ne moremo pričakovati, da bi naš svetnik stopil iz nebes doli in nas osebno učil in spodbujal ter svaril in opominjal; to tudi potrebno ni; ustanovil je tretji red — ustanovil ga zato, da bi po njem prenavljal v vseh časih vse človeške rodove. Veliki papež Leon XIII., sam goreč tretjerednik, pravi o tej blagoslovljeni ustanovi našega očaka: „Kaker je Bog poslal sv. Frančiška s tretjim redom zdraviti slabosti tistega časa, tako je tudi v naših časih tretji red najzdatniši pripomoček, da se pripelje svet h pravemu poevangelijskemu življenju; tega sem popolnoma prepričan.“ (Glej Cvetje XIX. str. 85.) Kmalu v začetku svojega papeštva je velemodri mož izrekel te besede, ko je bil sprejel odpisništvo tretjeredne skupščine asiške; od tedaj se časi niso zboljšali, temuč še poslabšali, zlasti, kaker smo že povdarili, v verskem oziru. Zato bi bilo pač silno želeti, zlasti pa sè vso gorečnostjo delati na to, da se tretji red zdaj za sedmo stoletnico mej nami poživlji in utrdi. V tem jubilejnem letu se bodo po vsem katoliškem svetu obhajale posebne slovesnosti. V Asizu, rojstnem mestu sv. Frančiška, se nam obeta nekaj znamenitega, pa tudi pri nas v Sloveniji bodemo po svojih skromnih močeh skušali poveličati ta častitljivi spomin. Vedite pa zlasti vi, ljubi tretjeredniki, da so slovesnosti stranska stvar, glavno je in bo, da se posebno letos pokaže življenska moč tretjega reda. Zastavite vse svoje sile, da boste zvesti in natančni v spolnovanju svetega vodila, skrbite, da vam to vodilo prejde v meso in kri ter prevzame vse vaše dejanje in nehanje. Tako boste svetu luč, in mnogi, ki z odkritosrčnim hrepenenjem gleda po rešitvi, bo pristopil in se oklenil ustanove Frančiškove; za njim bodo pristopili in pristopali drugi in to bo najlepši jubilejni sad, Bogu in Frančišku najbolj dopadljiv, nam in svetu najbolj koristen.

Pa še nekaj imamo na srcu, ljubi tretjeredniki: mislimo na naše ljubo Cvetje, ki je tudi po vojski močno prizadeto. Vedite, da je to pred vsem vaš list, vaše glasilo, da izhaja „zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška“, kaker stoji zapisano na naslovni strani. Bodite in ostanite mu torej zvesti naročniki in ga širite mej našim ljudstvom, da se po njem prežene zli duh ter vpelje čednostno življenje. Tako naj se zgodi!

DR. P. GUIDO RANT:

Moderni svetnik.

celi svetovni in cerkveni zgodovini ne najdemo moža, o katerem bi se bilo v zadnjih desetletjih toliko pisalo, kakor se je o sv. Frančišku Asiškem. Z mirno vestjo lahko trdimo, da stoji ta svetnik v središču znanstvenega raziskovanja, da se na njega sè spoštovanjem ozirajo ne samo verni katoličani, temveč tudi drugoverci; tudi ti ga v svojih spisih pozdravljajo in proslavljajo kot moža, ki je sè svojim delom vdihnil človeški družbi duha Kristusovega — duha, ki ga je svet izgubil in zatajil. „Frigescente mundo“ kakor molimo na praznik vtisnenja ran sv. Frančiška — ko je bil svet na tem, da zmrzne, je Gospod obudil tega moža, da bi z ognjem božje ljubezni na novo vžgal mrzla srca. Zdi se, da je ravno v teh besedah cerkvene molitve skrivnost, ki nam bo razjasnila ves pomen sv. očaka. Svet je bil na tem, da zmrzne, ko je hodil sv. Frančišek po zemlji. Če hočemo svetnika in njegovo delo prav razumeti, moramo poznati razmere časa sv. Frančiška.

I.

Čas, v katerem je sv. Frančišek živel, je bil čas slave in stiske za sv. Cerkev; videla je véliki cerkveni zbor v Lateranu (1215.), na katerem je papež Inocencij III. zbral vse, kar je bilo na svetu velikega, bogatega in imenitnega. Namestnik Kristusov ni bil ne prej in ne pozneje tako češčen in slavljen. Zdelo se je, da stoji sv. Cerkev, kraljestvo Kristusovo na zemlji, na višku slave. In vendar piše leto za tem cerkvenim zborom Jakob Vitry, poznejši škof in kardinal iz Jakina: „Ko sem bil nekaj časa pri kuriji, sem našel marsikatero stvar, ki ni odgovarjala mojemu duhu. Sè svetnimi in časnimi rečmi, s kralji in kraljestvi, s tožbami in pritožbami so se tako zelo pečali, da so komaj dovolili le kratko govoriti o duhovnih stvareh.“ Nevesta Kristusova je postala bogata, zelo bogata. Ne smemo se čuditi, da je prepir za premoženje razdvajal duše; zakaj če gleda kedo v premoženju samo sredstvo za pomnoženje bogastva in ga izkorišča le sebi v prid, da streže svojemu nagnenju, se morajo pojaviti vsi žalostni nasledki hrepenenja po denarju; ljubezen zamre, duše oledene in mrzel postane svet, ki bi ga morala ogrevati ljubezen božja, srca okostene, da so nesposobna življenja, iz katerega bi odsevalo sočutje do bližnjega. Kedo se bo čudil, če govori prej omenjeni Jakob Vitry „o veri, ki umira v dušah“!

Ta položaj sv. Cerkve so izrabili njeni nasprotniki, da bi strli kraljestvo Jezusovo na zemlji. Svojega dela pa se niso lotili s krščansko ljubeznijo in ponižnostjo, s katero bi morali biti prepojeni vsi, ki zastopajo duha Kristusovega na zemlji, temveč na delo so šli z ošabnostjo in so tako še bolj pokvarili, kar je bilo treba zboljšati.

Možje, ki so resno opazovali tok časa in gledali te na zunaj tako sijajne dneve, so videli na eni strani nezdrave razmere v Cerkvi, na drugi

strani pa ljudi polne prevzetnih misli in načrtov. Izhoda in rešitve ni bilo od nikoder. Bog pa svoje Cerkev ni zapustil. V vseh žalostnih časih je obujal može, ki so sè svojim delom in življenjem dali svetu to, kar je zgubil in zapravil. Tako je bilo tudi v tem času. Jakob Vitry piše namreč v nekem pismu iz Genuje l. 1216: „Neko tolažbo sem pa vendar našel v teh krajih: mnogo ljudi obojega spola, bogati in posvetni, se odpovedujejo svetu, ter zavoljo Kristusa vse zapuste; imenujejo se Manjši bratje. Gospod papež in kardinali jih zelo spoštujejo. Ne menijo se za časno premoženje, temveč dan za dnem se goreče trudijo, da bi rešili duše, ki so v nevarnosti pogubljenja in jih skušajo zase pridobiti. Z božjo milostjo so dosegli velike vspehe in so že mnogo ljudi rešili.“ Veliki mož je videl edino tolažbo in rešitev svojega časa v duhu, ki ga je med svetom širil sv. Frančišek sè svojimi sinovi in hčera. In resnično — ko je bil svet v nevarnosti, da zmrzne, ga je Seraf iz Asiza zopet razvnel z božjo ljubeznijo in po ljubezni pokazal nova pota rešitve.

Iz početka Frančiškovo delo ni bilo lahko. Nove misli, novi vzori vzbujajo navadno nezaupanje pri onih, ki so zatopljeni v posestvo in v vladajočega duha časa. In kot novotar je nastopil sv. oča — nov red, nov način življenja, svetu dosedaj še nepoznan, se je ž njim prikazal narodom zemlje.

Dva velika veka sta se sešla, ko je stopil ponižni ubožec iz Asiza pred mogočno postavo največjega papeža srednjega veka, pred Inocenca III. Prosil je, naj rimska stolica njegovo ustanovo potrdi kot red. Zavrnilo so ga, ker niso razumeli dela ubožca Kristusovega; in vendar je edino to moglo dvigniti notranje cerkveno življenje. Frančišek je razumel, kar drugi niso umeli, čakal je, zadovoljil se je s ponižnostjo; dobro je vedel, kako prav je imel Gamaliel, ko je rekel o mladem krščanstvu: „Če je to delo od ljudi, bo razpadlo, če je pa od Boga, je ne boste mogli zatreti“. Življenje Frančiškovo je pa obnovljenje duha sv. evangelija? Kaker je Odrešenik, ko je stopil z gore, v samoti molil, tako je delal asiški ubožec sè svojimi sinovi: v samoti so zbirali moč, da so v vrvenju sveta mogli reševati duše. To obnovljenje in poživljenje duha Kristusovega je delo sv. Frančiška, ki je na čelo svojega redovnega vodila postavil besede: „Vodilo in življenje manjših bratov je to, spolnjevati namreč sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ Evangelij pa ne more nikedar zastareti; v vseh tudi najbolj žalostnih razmerah in zmotah časa je zmagala in mora zmagati njegova življenska sila. Prav v tem obstoji veliko delo sv. Frančiška, da je namreč v 13. stoletju pokazal na novo potrjeno to resnico. Isto nalogo imajo tudi njegovi sinovi in njegove hčere v dvajsetem stoletju. Zato imenujejo sv. Frančiška „modernega“, novodobnega svetnika.

Moderen je bil že za svoj čas. Gospodarsko življenje se je v času sv. Frančiška začelo izpreminjati. Trgovina je zacvetela in je silila ljudi, da so tuintam zapuščali domačo grudo, ki jih je do zdaj živela; šli so v svet. Ta nova smer v razvoju gospodarskega življenja je zahtevala tudi nov način v izvrševanju dušnega pastirstva. Zahtevala je duhovnikov, ki niso bili po ustanovah vezani na en kraj, temveč so lahko spremljali človeštvo na nje-

govem popotovanju. Te razmere je sv. Frančišek izrabil in postavil svoj red na popolnoma novo podlago. Sprejeti ni hotel pravil in vodila že obstoječih redov, ker je bil prepričan, da zahtevajo novi časi tudi nov način delovanja. In prav radi tega, ker je duha in potrebe svojega časa prav spoznal ter se tem razmeram prilagodil, zasluži za čas, ki je v njem živel, ime „moder- nega“ svetnika.

Sv. Frančišek pa ni poznal samo novih potreb, temveč tudi nevarnosti, ki so izvirale iz novega časa in novega reda. Zato je z obljubo uboštva zavaroval svoje sinove novega kapitalističnega razvoja, ki je nastal vsled narastle moči denarja. Zato tako odločno povdarja in zahteva v svojem vodilu zaničevanje denarja; tega je Frančišek sovražil, ker je bolj kot kedo drugi spoznal njegove uničujoče nasledke. Ta gibčnost dušnega pastirstva, ki jo je Frančišek vdihnil svojemu redu z novo organizacijo in s tem, da je svoje sinove odtrgal od denarja ter od vsega, kar je bilo s kapitalizmom združeno, dela svetnika ž njegovim redom modernega ne samo za njegov, temveč tudi za sedanji in prihodnji čas.

II.

Rekel sem: za sedanji čas. Ne bom na dolgo in široko razlagal žalostnih razmer današnjih dni, v katerih zdihujejo narodi zemlje, temveč opozoriti hočem samo na bridko razočaranje, ki nam ga je prinesla pariška mirovna konferenca; iz nje zija globok prepad, v katerega je ta konferenca človeštvo pehnila.

Prevarani in razočarani stoje danes narodi zemlje pred neuspehi pariške konference. Iz splošnega klica cele Evrope — da, celega sveta — je pariška konferenca iz goreče zahteve narodov po edinosti in pobratimstvu ustvarila svet razdora in medsebojnega nasprotstva; še nadalje bo zagrinjala zemljo megla sumnje, nevere in zahrbtnosti. Tako daleč smo prišli, da celo narod, ki je z drugim v zvezi, temu prav tako malo zaupa, ali pa še celo manj, kakor svojemu prejšnjemu sovražniku. Sovraštvo in zahrbtnost plamti na zemlji bolj kakor kedaj poprej in onemogočuje vsako mejsebojno obče- vanje narodov in vsako vero in zaupanje v ljudi. Upanja na spravo in zed- dinjenje, na odpuščenje in pozabljenje, upanja, ki je slonelo na znanih 14 „točkah“ Wilsonovih — ni več. Ista konferenca je vse to z mrzlim nasmehom razbila in brezsrčno pokopala. Toda še več! Konferenca je še hujše grešila. Spodkopala je vse zaupanje v oblast in v katerokoli vlado; iztrgala je zadnje ostanke tega človeštvu tako potrebnega zaupanja v države in njene oblasti. Sè svojo nezmislno določitvijo mejnarodnih odnošajev, sè svojim skrivnim in tajnim delovanjem, sè svojim porogljivim preziranjem manjših narodov je konferenca dokazala, da ga ni pametnega človeka več, ki bi hotel trajne narodne ali mejnarodne pogodbe sklepati v imenu onih, ki jih vlada. Celemu svetu je dokazala, kar so nekateri posamezni že prej vedeli, da današnje vlade ne zadostujejo in da niso samo pristranske, temveč naravnost škodljive, da izrabljajo samo slabe človeške lastnosti in najboljše namene spodkopujejo, prekrizujejo in jim stavijo ovire.

Zakaj pa je pariška konferenca popolnoma odpovedala? Stala je pod skritim, a toliko bolj vplivnim nadzorstvom trdih evropskih in ameriških kapitalistov. Ti ljudje, ki se še nikedar niso zmenili za svojo dušo in za dušo svojega bližnjega, ti, ki jim stoje na razpolago vsa sredstva in jamstva sveta, ti ljudje in samo ti so se svojim tajnim vplivom vodili mirovna posvetovanja. Ni čuda, da pri tej zeleni mizi niso imeli smisla za duhovna načela. Denar, ki je tam vladal, je omamil celo dobromisleče in jih nagnil, da so z lehkoto postali nezvesti svoji dani besedi. Te „mirovne“ komisije so imele s trgovino in z nasiljem več opraviti kot z mirom. Ti politiki se niso ozirali na duše ljudi, ne na blager narodov. Vsa kri, ki so jo prelili, vse solze, ki so jih narodi pretočili, vsa tako željna pričakovanja rešitve iz Pariza — vse to so žrtvovale velesile večji sili dobičkarjev in denarnih mogotcev in so tako pognale narode v suženjstvo, lakoto, samoumor ali — revolucijo.

Iz teh zmed nas ne bo izpeljala nobena druga sila kot sila ljubezni, ki jo uči krščanstvo. Če nočemo zabresti v še večje nesreče, moramo s celo svojo dušo iskati nebeško kraljestvo. Nebesa ali pekel mora dandanes človeštvo voliti — odločiti se mora ali za propast ali za napredek. Napredek se pa more razvijati samo po onem potu, ki je že tisočletja zarisan v vsako človeško dušo: po potu njega, ki je „pot, resnica in življenje“, po potu Jezusa iz Nazareta. Na to kraljevo pot nas vabi sv. Frančišek sè svojim duhom in sè svojim delom, ki ga je postavil na trdno podlago sicer starega, toda vedno novega sv. evangelija. Na to pot vabi ne samo po svojem prvem, temveč tudi po svojem tretjem redu.

Novi misli, ki jih je prinesel svetu prvi red sv. Frančiška pa ne smejo biti omejene samo na samostane. Sinovom sv. Frančiška, ki stoje v prvem redu v prvih bojnih četah, se je pridružila že zgodaj kot mogočna zaslomba, nepregledna množica udov tretjega reda. Tretji red sestoji iz bratov in sester, ki prebivajo mej svetom, ki se ne morejo ali nočejo oprostiti dolžnosti človeških zvez izvirajočih iz družinskega življenja, iz življenja v občini in v družbah. Možje prvega in tretjega regularnega reda, ki skušajo vzore svojega sv. ustanovitelja koliker mogoče popolno uresničiti, bodo ostali voditelji: vsa nepregledna mej svetom živeča množica tretjerednikov pa ž njimi dela in dopolnjuje delo sv. Frančiška na zemlji.

Ob 700letnici ustanovitve tretjega reda se nam zdi primerno na to opozoriti.

Večina ljudi misli, da je tretji red samo družba molitve in njega cilj v tem, da se udje vsaki mesec shajajo pri mesečnih shodih, da večkrat prejemajo sv. zakramente, da opravljajo predpisane molitve itd. Vse to je lepo n hvalevredno, toda s tem še ni izvršena naloga tretjega reda. Tretji red je mogočna organizacija, ki se mora svoje moči zavedati in ki mora s to svojo močjo vplivati na svet v duhu sv. Frančiška. Kaker se je svetnik iz Asiza, po gospodarskem življenju svojega časa prisiljen, oklenil novega načina življenja, tako morajo tudi njegovi sinovi in hčere, zbrani v tretjem redu, obrniti v mnogem svojo pozornost na zunanje razmere našega časa

ne da bi mislili na kako politično stranko. Vidimo in vemo, kako razne kapitalistične združitve in struie vedno na novo z nogami teptajo deseto božjo zapoved. Ali morebiti ni stremljenje, vse bogastvo združiti v rokah nekaterih ljudi, organizirani pohlep po premoženju bližnjega? Če zagospodarijo taka načela, postane svet leden in mrzel, duše otrpnejo in okostene. Vsa taka prizadevanja nasprotujejo duhu sv. Frančiška. Dobro vemo, da tega stanja ne bomo naenkrat spremenili in zboljšali; kar pa moremo, to tudi moramo storiti. Organizaciji, ki tira ljudi v pogubo, ki povzroča vojske in boje, ki zatira v dušah vsò plemenitost, moramo postaviti nasproti organizacijo ljubezni. To je tudi del naloge, ki jo ima po duhu sv. ustanovitelja tretji red na svetu.

Prenovitev starega sveta je delo sv. Frančiška. To priznavajo vsi, ki proučujejo njegovo življenje. Prenovljenje, ki je imamo izpeljati mi, mora imeti korenine v sv. evangeliju Kristusovem. Predvsem je treba poskrbeti, da se bo versko življenje poglobilo; da ljudje ne bodo viseli samo na zunanosti, temveč da se bodo sè vso dušo oklenili Zveličarja in njegovega nauka. Molitev in pobožnost je potrebna in bo vedno ostala potrebna. Zato mora vsak ud tretjega reda pridobivati v cerkvi in v tihi samoti zbranosti svoji duši potrebno hrano, potem pa mora iz te tihote stopiti v življenje, da oprosti najprej sebe vsakega nevrejenega nagnenja do premoženja, da tako od posameznega deluje na celo človeško družbo, povdarja vedno in vedno človeško visoko dostojanstvo ter mu pomaga do zmage. To se pravi ustvariti organizacijo ljubezni in nadaljevati delo sv. Frančiška. Naš moderni svetnik je sovražil okostenelost. Vsak napredek je podpiral, da le ni nasprotoval evangeliju. Posnemajmo ga, saj nosimo njegovo ime, dovršimo njegovo delo ter je pripeljimo do cilja.

Veliko in lepó se je govorilo, da se je prav v času sv. Frančiška dovršil preobrat upodabljanja križanega Zveličarja. Prej so slikali in upodabljali Gospoda na križu kot zmagovavca, ne s trnjevo, temveč s kraljevo krono na glavi. V dneh sv. očaka se je to spremenilo. Od tega časa naprej niso videli več na križu viseti zmagoslavnega Odrešenika, ki je bil podoba na zunaj tako slavne in poveličane Cerkve srednjega veka, temveč na križu je visel pribit s trnjem kronani, trpeči Jezus. Na Sina božjega, ki je v mesu za nas trpel, nas opozarja sv. Frančišek ter nam kliče: „Ne išči slave! Najprej moraš trpeti, bolečine udano prenašati in se ponižati. Zmaga pride pozneje“.

Tudi tretji red mora storiti nekaj prevrat. Od trpečega Zveličarja se ne smemo povrniti k zmagoslavnemu. Zaničevanega Jezusa moramo dvigniti med ljudmi do nove zmage ravno v njegovem trpljenju. „Ko bom povišan, bom vse nase potegnil.“ Zdi se, da ga ni človeka, ki je kedaj bival na zemlji, v katerem bi bila ta beseda tako jasno in neposredno vtisnjena, kakor v sv. očetu Frančišku. Znana nam je Murilova slika, kako steguje Odrešenik s križa svojo roko, da bi dvignil k sebi Frančiška, ki stoji z nogo na zemlji, in ji daje slovo. To slovo je velikega pomena.

Kedar hočemo kako stvar prav opazovati in presoјati, moramo stati v gotovi oddaljenosti od nje. Kedar je popolnoma zatopljen v svet in v njegovo vrvenje, ta je premalo oddaljen od sveta, da bi mogel njega in njegovo vrvenje prav presoditi. Od sveta nas primerno oddaljuje tretji red in duh sv. Frančiška. Ta oddaljenost, ki jo je naš svetnik sam med sabo in med duhom časa tako odločno povdarjal, to oddaljenost si mora tudi sedanji čas zopet pridobiti. Oprostiti se mora mrzlega sveta in se naučiti v luči križa svet jasno, razločno in prav presoјati.

Ako bomo nad svet vzvišeni, bomo toliko močni, da nam bo mogoče organizacijo ljubezni uresničiti in jo razširiti po zemlji. Naš poklic je, delo sv. Frančiška razširjati in je z božjo milostjo tudi dopolniti. Četudi posamezni omaga v svojem detu in da slovo svetu, ne da bi dosegel cilj, kaj zato? Strnjena množica, organizacija ljubezni, kaker nam jo je dal sv. Frančisek, ne more, ne sme in ne bo zgrešila cilja.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

Uvod.

Cvetje je v svojih 37. tečajih prineslo veliko vsakovrstnega gradiva, ki je Vam tretjerednikom pomagalo in še pomaga zidati duhovno poslopje in skrbeti za Vaš dušni napredek. Premnogim tretjerednikom je bilo Cvetje njih glavno berilo, njemu se morajo v prvi vrsti zahvaliti za duhovno rast, brez tretjega reda in Cvetja bi ostali to, kar so bili, namreč jako nepopolni kristijani.

Oj koliko tretjerednikov je že v večnosti, ki sedaj v družbi sv. Frančiška slavijo trojedinega Boga, ki bi pa nikaker ne prišli tako hitro do ne-skaljenega rajskega veselja, če jim Cvetje ne bi bilo pomagalo do višjega spoznanja božjega in jim ne bi bilo ogrela srca za vedno večjo krščansko ljubezen.

V teku svojega 40letnega obstoja Vam je Cvetje podalo nebroj zlatih nauk, tako da bi se kaj posebno novega že težko dalo napisati, o čemer ne bi bilo Cvetje nikoli ali prav nič razpravljalo. List postopa tu, kaker moder in skušen pridigar, ki ponavlja iste večne resnice; da pa ostanejo mikavne, jih obleče v novo suknjo, da jim novo zunanjo obliko.

Tudi to, kar tiče krščansko popolnost in svetost, je Cvetje obširno razpravljalo v daljših in krajših spisih. Ako se tretjeredniki teh nauk držite le v glavnih potezah, se že lahko spopolnite; ako jih pa spolnujete z veliko natančnostjo, boste umrli v duhu svetosti.

Ti nauki so pa seve raztreseni po raznih letnikih Cvetja, le s trdom bi jih bilo mogoče zbrati v celoto; poleg tega najbrže večina od vas nima vseh letnikov na razpolago.

Da si ta trud in delo prihranite, stopite raje z nami v tako imenovano asketično šolo ali vadnico popolnosti.

Glej, komaj sva prestopila prag te duhovne šole, se nama že zasveti z velikimi črkami na nasprotni steni zapisano: „Krščanska askeza!“ Samo dve besedi, a vredni, da se pri njih pomudimo.

I. Splošni nauki o krščanski popolnosti.

1. Kaj je krščanska askeza?

Ko bereš besedo „askeza“, si mogoče misliš: še svoj živ dan nisem slišal tako čudne besede! Prav imaš; ako nisi hodil v latinske šole, ti bo ta izraz neznan. „Askeza“ je grška beseda in pomeni po naše: vežbanje ali vajo; po vojaško bi rekli: „ekserciranje“. Kaj se pa pravi eksercirati, vam ne bomo razkladali, zakaj, ako si bil vojak, ekserciranja posebno prvih dveh mesecev v vojaški službi ne pozabiš tako hitro.

Ekserciranje pri vojakih se vrši po gotovih določenih pravilih; tam nikaker ne gre, da bi se kedo vadil, kaker bi se njemu poljubilo, ampak gre vse točno po predpisih.

Kar je ekserciranje za vojaka, to je askeza za učenca Kristusovega, zlasti ako spada v kompanijo sv. Frančiška. Krščanska askeza je tedaj vežbanje v krščanskem, bogoljubnem življenju. Krščanska askeza je po gotovih pravilih sestavljen navod, ki nas uči, kaj nam je poleg božjih, cerkvenih zapovedi in stanovskih dolžnosti še spolnjevati, da Bogu dopademo. Krščanska askeza nas uči, kako moramo grehe in slabo nagnenje v sebi zatirati, nasproti se pa vedno bolj vaditi v čednostih in dobrih delih, ki so strastem in grehom nasprotne, tako da že tukaj na zemlji dosežemo neko popolnost. Čim večja pa je ta popolnost, tem bližje svetosti smo, zakaj svetost ni drugzega, kaker najvišja stopnja popolnosti, ki se da tukaj na zemlji doseči.

Zdaj že vemo, kaj je askeza in kakšen namen ima krščanska askeza. Naravno je tedaj, da se šola, v kateri se podajajo asketični nauki, imenuje asketična šola. Ako ti je pa ta izraz pretežaven ali preokoren, smeš jo nazivati tudi: duhovna šola krščanske popolnosti in svetosti. Mi smo ji dali ime: vadnica popolnosti.

2. Kedo je asket?

Tu in tam se sliši beseda „asket“, ali, ta človek živi „asketično“. Kaj naj to pomeni? Ako si zgorajšnjo razlago o askezi pazljivo prebral, boš sam prišel do zaključka, da asketično živi tisti, ki svoje življenje natanko vravnava po naukih, ki mu jih predpisuje askeza; od tod ime asket.

Ako torej rečemo, ta človek je pravi asket, hočemo s tem reči, da se dotični trudi za sveto življenje. Zato se pa pravi asketi tudi odlikujejo pred

Moj Bog in vse!

Pesem Frančiškovih otrok.

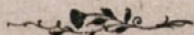
Zdrav nam bodi, oče blagi,
roža umbrijskih gora!
Klanjajo se ti sinovi,
spev ti poje zbor hčera.

V raju blaženem kraljuješ
sredi serafinskih čet,
božji učenik ljubezni,
s' žarom angelskim odet.

S krono blaženstva ovenčan,
s cvetjem tajnostnim obdan,
kaker biseri plamteči
ti žaré sledovi ran.

Pošlji nam miru, Frančišek,
sladki tolažnik sirot,
blagoslovi svojo deco,
varuj, ščiti jo povsod.

Fr. Krizostom:

drugimi pobožnimi kristijani, samo da tega ne kažejo in se v svoji resnični ponižnosti tega niti ne zavedajo. Njihove kretnje so vse vmerjene, v svojih čutih so polni zatajevanja; oči, ušesa in jezik imajo v popolni oblasti, v jedi so jako zmerni in še bolj v pijači; njihova navzočnost sili celo nasprotnike čednosti, da jih spoštujejo, pogosto občudujejo ali pa v svoji hudobiji zasmehujejo. Da asketi z največjo točnostjo spolnujejo božje in cerkvene zapovedi, da so natančni v izvrševanju svojih stanovskih dolžnosti, tega še omeniti ni treba.

Svetniki so bili vsi asketi, niso pa vsi asketi svetniki. Pravi asketi se bližajo svetnikom, nepravi so pa hinavci, zakaj asketični izraz more biti komu že prirojen, da še celo ponarediti se da, hinavci so za kaj tacega posebni mojstri (spomnite se na Vodice in njih svetnico). Zunanost sama je lahko silno goljufiva. Po sami zunanosti ne sodi nikogar, in tudi ne asketov in svetnikov; sv. cerkev sama je v svoji sodbi glede svetnikov zelo previdna. V obče pa že velja pravilo, da se svetniki in pravi asketi tudi na zunaj več ali manj ločijo od drugih navadnih zemljanov, dasiravno nahajamo velike svetnike, katerih bi današnji svet tako rad ne uvrstil med svetnike; vender so umrli v duhu svetosti in jih je sv. Cerkev že zdavnaj prištela mej svetnike. Znano je, da so bili n. pr. sv. Antona Pad., sv. Bonaventura, sv. Tomaž Akvinski, vsi bolj na rejeno stran; ravno tako Vam je znana podoba papeža Pija IX. in škofa Slomškega, ki tudi nista bila ravno sloke postave in vender se govori, da prideta prej ali slej v zapisnik svetnikov.

Zdaj ko sta nam jasna pojma askeza in asket, poglejmo, v čem obstoji popolnost in kateri so glavni zadržki in ovire prave popolnosti in svetosti, da bomo vedeli, česa se moramo varovati in česa se moramo oprijeti, da bomo pravo popolnost in resnično svetost tudi dosegli.

3. V čem obstoji krščanska popolnost?

Vsi smo že videli kako lepo, pravilno zidano cerkev. Ko stopiš prvokrat v tako cerkev, ne opaziš na mah vse krasote. Če jo pa delj časa opazuješ,

obstojiš, gledaš, občuduješ, kako lepo se vjemajo deli s celoto, korak ti zastaja, nisi namreč pričakoval tolike lepote. Kako veličanstvena je v svojem slogu, kako se znotraj in zunaj vse vjema sè slogom cerkve! Altarji, pridiznica, obhajilna miza, spovednice, kor, slike, pročelje, zvonik itd., vse je tako lepo vmerjeno, da nehote vzklikneš v svojem srcu: to je v resnici hiša božja in madeža ni na nji! Glej, take lične in pravilno zidane cerkve so nam vzor popolnosti stavbinske umetnosti — popolnost človekovega dela in truda.

Zdaj pa obrnimo to na duhovno stran človeka. Ako smo mi kristjani kot tempelj sv. Duha pravilno zgrajeni, to se pravi, ako je v nas vse vmerjeno po božjih in cerkvenih postavah, ako se naše življenje vjema z dolžnostmi našega stanu, ako smo zgrajeni na temelj krščanske ljubezni in ako svojega srca ne navezujemo na grešni, minljivi svet, tedaj smo na pravem potu k popolnosti ali svetosti.

Najpotrebniša stvar v zadobljenje popolnosti je, izpolnjevanje božjih, cerkvenih zapovedi, in stanovskih dolžnosti, koliker mogoče natančno in iz ljubezni do Boga. Kedor bi teh ne spolnjeval, mu vsa druga sredstva popolnosti ne bodo dosti pomagala.

Vzemimo sledečo primeró: Nekje je hišna gospodinja, mati precejšnje kopice otrok; troje teh hodi v šolo. Zdaj pa recimo, da bi šla ta gospodinja in mati vsaki dan v cerkev k dvema ali h trem sv. mašam, in da bi bila vsaki dan pri sv. obhajilu, po sv. obhajilu pa da bi bila ostajala v cerkvi še pol ure, da bi se dostojno zahvalila po sv. obhajilu; mej tem bi pa bilo doma vse v največjem neredu. Mož bi klel, otroci bi bili na pol zanemarjeni; treba bi jih bilo poslati v šolo, a matere ne bi bilo še od nikoder, da bi jim zajutrak pripravila i. t. d. Kaj bi rekli o taki svetosti in popolnosti? Gotovo da je napačna, ker bi taka navidezno pobožna žena ne spolnjevala tega, kar je poleg božjih in cerkvenih zapovedi potrebno, namreč dolžnosti svojega stanu.

Popolnost temelji na podlagi krščanske ljubezni; zakaj popolnost ni nič drugzega, kaker ljubezen božja. Da je to res, nam priča sv. pismo. Ko je Jezusa eden izmej učenikov postave vprašal: „Učenik! Katera je velika zapoved v postavi?“ mu je Jezus odgovoril: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli. Ta je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kaker samega sebe. V teh dveh zapovedih je obsežena vsa postava in preroki“ (Mat. 22, 35—40.).

S tem je hotel Jezus reči: V teh dveh zapovedih je vsa pravičnost stare in nove zaveze, vsa popolnost, vsa svetost.

Sv. Pavel imenuje ljubezen izpolnjenje postave. (Rimlj. 13, 10) in vez popolnosti. (Kol. 3, 14.) Kaker je pa učil Jezus in apostoli, tako je učila in uči sv. katoliška cerkev. Sv. Avgušтина je svoj čas na vprašanje, v čem obstoji svetost odgovoril: „Ljubi Boga in stori kar hočeš.“ S tem je hotel svetnik reči, da tisti, ki Boga zares iščejo s celim srcem, kaj takega sploh ne morejo storiti, kar bi Bogu ne bilo všeč, ampak delajo vselej to, kar njemu dopade.

Glede popolnosti se mnogi kristjani zelo motijo. Sv. Frančišek Saleški piše v svoji Filoteji kristijanom, ki so imeli napačne pojme o pravi pobožnosti ali svetosti, tako: „Ta si je odbral post in misli, da je jako pobožen, le če se posti, četudi je njegovo srce polno sovraštva; zaradi treznosti si še ne upa jezika pomočiti v vino, celo v vodo ne, a ne boji se pomakati ga v kri svojega bližnjega z obrekovanjem in opravljanjem. Drugi se ima za pobožnega, ker vsak dan odmoli veliko molitev, čeravno se potem ves njegov jezik razliva v sovražnih prevzetnih in razžaljivih besedah nad domačini in sosedi. Zopet drugi jako rad jemlje miloščino iz mošnje, da jo daje ubogim, ne more pa krotkosti privleči iz svojega srca, da bi odpustil svojim sovražnikom. Oni odpušča svojim sovražnikom, a k poravnavi dolgova mora prisiliti le živa moč pravice“. — „Vse te vrste ljudje“, pravi svetnik nadalje, „se navadno štejejo mej pobožne, pa niso pobožni . . . Prava in resnična pobožnost, o filoteja, se opira na ljubezen božjo, ali bolje povedano, ni drugega kaker prava ljubezen do Boga.“ — Poslušajmo še drugega moža, pisatelja Skupoli, ki je napisal znano knjigo „Duhovni boj“. On piše v tej knjigi: Mnogi, ki ne premislijo dovolj globoko, menijo, da žive duhovno življenje, ako žive ostro, ako mrtvijo svoje telo, nosijo spokorno obleko, se bičajo, ali cele noči prečujejo in se mnogo postijo ter si nakladajo ostre pokore. Drugi si domišljujejo, da so dospeli do visoke popolnosti, če mnogo na glas premolijo, če so pri mnogih sv. mašah . . .

Toda vsem, ki se zanašajo edino na taka zunanja spokorna dela, utegne biti tako mišljenje pogubniše, kaker očitni grehi. Taka dejanja niso slaba sama na sebi, še celo sveta so. Ali napačno je le mišljenje in namen tistih, ki jih ne opravljajo iz čiste ljubezni do Boga. Ker se namreč ozirajo le na zunanja dela, zanemarjajo svoje srce in je puščajo v oblasti slabih nagnenj in skritega sovražnika hudobnega duha . . .

Vidite, na tak način je grajal napačno popolnost pobožni menih Lavrencij Skupoli, ki je živel in pisal nekaj let pred sv. Frančiškom Saleškim.

Zgled.

Bile so tri ženice, ki so se imele za jako pobožne. Hodile so kaj rade v cerkev k sv. mašam. A iz cerkve grede so postajale na potu večkrat po celo uro in še več, preden so se razšle, toliko so si vedele povedati. Pri takih sestankih so obdelale vso vas — od prvega do zadnjega, in če je bila ta premajhna, so še par sosednih vasi privzele na pomoč. Ljudje so se nad tako popolnostjo silno spoštikali in pohujševali. Nekoga dne obstanejo prav blizu župnišča. Gospod župnik pokliče svojega služabnika in mu reče: »Nesi te tri stole tem ženicam, da se vsedejo, gotovo že težko stojijo. Služabnik stori, kaker mu je bilo ukazano. To so vam bili obrazi, ko jih služabnik v župnikovem imenu povabi, naj sedejo. V trenutku so bile narazen. Vsaka je še srpo pogledala proti župnišču in je zapriseгла v svojem srcu maščevanje; nato so se razšle. Od tistega časa jih ni bilo več videti med tednom v cerkvi: opustile so vse, sv. mašo in sv. obhajilo. Tako hitro je zgnila popolnost, — ker ni stala na temelju božje ljubezni.

Prav tako se motijo zastran popolnosti oni kristjani, ki menijo, da je popolnost samo tam, kjer ni nobenega greha. — Ali sv. pismo pravi, da tudi pravični večkrat pade . . . Da! Pade tudi ta, pa vstane. Bog dopusti,

da včasih tudi popolni in sveti padejo, da jih tako ohrani ponižne. Bogu namreč nobena stvar ni bolj zoperna, kakor napuh, zlasti še duhovni napuh. Veliko bolj kot v popolni brezgrešnosti, ki je brez prav posebne milosti božje nemogoča, obstoji popolnost v vednem in srčnem vojskovanju zoper greh.

Napačno sodijo o popolnosti tudi oni kristijani, ki mislijo, da obstoji v visokih in nadnaravnih delih, katere svet občuduje in nad njimi strmi, n. pr. zamaknjenja, prerokovanja, čudeži, razne prikazni Jezusa, Marije in svetnikov i. t. d. Res je, da so mnogi svetniki delali čudeže, da so bili zamaknjeni itd., a v tem ni bila njih popolnost, temuč to so bili le posebni darovi božji kot nekako plačilo za njihovo sveto življenje. Imamo veliko služabnikov božjih, ki so se posvetili brez takih izrednih del; celo o Mariji in o sv. Jožefu nam sv. pismo niti enega čudeža ne sporoča.

Iz vsega tega spoznamo, da zastonj iščemo popolnost zunaj ljubezni do Boga. S to ljubeznijo mora biti združen stud nad grešnim svetom t. j. nad tem, kar nam svet grešnega ponuja. Nemogoče je služiti Bogu in mamonu. Ljubezen do Boga in ljubezen do grešnega sveta ste med seboj v vednem nasprotju; v nekako takem razmerju ste kakor skledici na tehtnici, ako se ena dviga, druga pada; čim več božje ljubezni je v srcu, tem manj je v njem ljubezni do grešnega sveta.

Krščanska popolnost obstoji v ljubezni božji. Na zunaj se kaže zlasti v tem, da radi izpolnujemo sveto voljo božjo, ki je pred vsem razodeta v božjih in cerkvenih zapovedih, kakor tudi v stanovskih dolžnostih. Popoln kristijan je ves vdan v božjo voljo, naj ga zadené karkoli. On more vsaki čas govoriti sè sv. Pavlom: „Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.“ (Rim. 8, 38. 39.)

Zgled.

Pobožni pisatelj Huguet pripoveduje, da je živel svoj čas jako zgleden plemenitaš, ki je imel navado reči, kedarkoli ga je kaj zoprnega doletelo: »Naj se vse zgodi v moj prid.« Ko je hotel stopiti na ladjo, ki je imela odpluti na Angleško, pade tako nesrečno, da si zlomí nogo. Prve besede so zopet bile: »Naj se zgodi v moj prid.« Prijatelji ga vprašajo, kako more biti v njegov prid nesreča, ki mu je preprečila tako važno potovanje? Plemenitaš odvrne: »Tega ne vem, le božja previdnost more to vedeti; vem le toliko, da bo tudi to v moj prid.« Kmalu na to je prišla žalostna novica, da se je ladja potopila s popotniki vred.

Oziraje se na ta zgled, ki nam kaže moža precejšnje popolnosti, lahko krščansko popolnost tudi tako-le opišemo: Krščanska popolnost ali svetost obstoji v tem, da dela kristijan vse iz čiste ljubezni do Boga in sicer, ker Bog hoče, kedar Bog hoče in kakor Bog hoče.

(Prih. dalje.)

Bodi svetloba.

5. ugovor: Če je Cerkev tako nedolžna, zakaj se pa vsi le vanjo zaletavajo; nekaj mora že res biti. Čemu pa druge vere pri miru puste.

takimi in enakimi besedami se navadno izgovarjajo tisti, ki zelo pogosto govore proti veri, cerkvi in duhovnikom. Če jih vprašaš, kaj jim prav za prav ne ugaja, tedaj navadno ne vedo drugega povedati, kaker: Če je Cerkev tako nedolžna, zakaj se pa vsi le vanjo zaletavajo; nekaj mora že res biti. Čemu pa druge vere pri miru puste. — Pa tudi ta njihov izgovor je prazen in kaže le, da malo samostojno mislijo. Vidi se, da se je tudi na njih vresničil stari rek: Le hlabro laži in obrekuj, nekaj vedno ostane.

Resnica, ki jo ni možno utajiti je, da je bila katoliška Cerkev povsod in v vseh časih preganjana od prvih početkov krščanstva do današnjega dne. Katoliško Cerkev vidimo preganjano in v boju zoper njo so vse krive vere edine: Vsaka izmej njih najde zaščito od strani vlade, le katoliška cerkev ne. „Christianos ad leones“ — „kristjane pred leve“, se je glasil bojni klic v prvih treh stoletjih krščanstva. Preganjali so cerkev rimski cesarji, preganjali so jo krivoverni arijanci, preganjali so jo z malimi presledki v vseh državah na svetu in jo preganjajo še dandanes. „Ubijte nesramnico“, — katoliško cerkev! Ta bojni klic je odmeval v 18. stoletju na Francoskem in zvesti učenci svobodomiselnega in brezbožnega Voltérja (Voltaire) so ponavljali na Nemškem, na Portugalskem in ga ponavljajo dandanes na Čehoslovaškem in skorej se čuje tudi že pri nas. Vsaka zmota, vsaka kriva vera začenshi od arijanske, luteranske in anglikanske, do današnje takoimenovane „narodne cerkve“ najde milost v očeh svobodomislecev in sovražnikov krščanstva, če le zapiše na na svoj prapor: Boj katoliški cerkvi!

In zakaj? Zato ker uči resnico in v boju za to ne pozna nobenih ozirov. Resnica pa po starem pregovoru oči kolje in zato ne more najti milosti v očeh tistih, ki so stopili v službo očeta laži, naj so že to storili vedoma ali nevedoma. Vsakemu brez razlike stanu, starosti in spola kliče svoj brezobzirni: Ni ti dovoljeno!

Drugi vzrok, da jo sovražijo, sledi iz njene naloge: oznanjevati resnico, naj si je že ta komu ljuba ali neljuba, je njena popolna neodvisnost od države, katero si je edino ona znala varovati kljub mnogim in trdim bojem, ki jih je morala ravno vsled tega bojevati. Zato ne more najti pokoja, zato ne more najti naklonjenosti, dokler resnica ostane resnica.

Ravno to sovrašтво proti katoliški cerkvi, pa ni zanjo slabo znamenje, ampak najgotovejši porok, da je ona v resnici Kristusova cerkev. Čuditi bi se morali, če bi temu ne bilo tako. Kedor veruje, da je Kristus Bog, mora tudi verovati, da se morajo njegove besede do zadnje pičice uresničiti. In nihče drugi kot on sam je vse to preganjanje napovedal rekoč: „Ako vas

svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil, ko vas. Ko bi bili od sveta, bi svet svoje ljubil, ker pa niste od sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, zato vas svet sovraži. Spomnite se besed, katere sem vam jaz govoril. Hlapec ni več, kakor njegov gospod. Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali. To sem vam govoril, da se ne pohujšate. Iz shodnic vas bodo metali, pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta ne mene. To pa sem vam govoril, da se spomnite, kedar ura pride, da sem vam jaz to pravil". (Jan. 15, 18—20; 15, 1—4). Ali zdaj veš, zakaj ravno katoliško cerkev vedno preganjajo?

6. ugovor: »Držim se lahko katere vere hočem, saj so vse enako dobre.«

„Vse vere so enako dobre,“ praviš. — To lahko trdiš, pa tvoja trditev ni dokazana in tudi ne resnična.

Znano ti je, da se vere oz. veroizpovedanja ločijo v krščanske in paganske. Kakšne vere imaš v mislih pri svoji trditvi? — Gotovo krščanske, ker so paganske od krščanskih že toliko različne, da o teh ne morem kaj takega trditi. O krščanskih pa pravim, da so vse enake; vsaj bistvenega razločka ni mej rimsko-katoliško, pravoslavno in protestantovsko. — Tako je modrovala mlada katoliška gospodičina, ki se je nameravala poročiti s „kapetanom“ pravoslavne vere, ki ni hotel sprejeti katoliške vere, ne zavezati se, da bodo otroci njegovega zakona katoliško vzgojeni.

Take vrste gospodičin je dandanes vedno več. Polno imajo izgovorov, dokazov nič; ženine iščejo, resnico pa zametavajo. Njim v poduk in resnici v bran moramo povdariti: Res je, da imajo vse krščanske vere: katoliška, pravoslavna in protestantovska nekaj skupnega n. pr: ime gotovo, vse priznavajo, da je Kristus pravi Bog, tudi zakramente imajo — seveda je treba tu izvzeti moderne protestante, ki so od zakramentov že mnoge ali vse zavrgli. Nasprotno imajo pa te krščanske vere nekaj tako bistvenih razlik, da se nikaker ne more in ne sme trditi, da bi bile vse enako dobre. — Lahko bi s pomočjo modroslovja dokazali, da sta dve nasprotujoči si resnici nekaj nemogočega, lahko bi iz sv. pisma pokazali zmote posameznih krščanskih ver, ki so katoliški nasprotne, lahko bi tudi iz cerkvene zgodovine izpričali, da nobene, razen katoliške, ni ustanovil Jezus Kristus, ampak da so jih vpeljali napuhu in strastem vdani ljudje mnogo stoletji za Kristusom.

S takim razmotrivanjem svojih bravev za danes nočemo utrujati. Radi bi vam pa sè zgledom pokazali, kako nepremišljena, drzna in krivična je trditev: vse vere so enako dobre.

Misli si Zveličarja, h kateremu bi po vrsti prihajali pripadniki raznih krščanskih ver. Prvi bi prišel katoličan na vrsto in bi rekel: Ljubi Jezus! Verujem, da je rimski papež tvoj vidni namestnik na zemlji. Verujem, da je nezmotljiv v verskih in nravnih rečeh, kedar nas uči kot vrhovni pastir

vesoljne cerkve. — „Dobro,“ bi rekel Gospod, „le tako veruj in zveličal se boš.“

Nato bi pristopil pravoslavni ter bi izjavil: Kaj še! Tega že ne verjamem. Rimski papež ima pač častno mesto mej škofi, sodne oblasti nad njimi pa nima nobene. Tudi nezmotljiv je ravno tako malo, kaker vsak drugi škof. Nezmotljiv je samo vesoljni cerkveni zbor. — „Dobro,“ bi odgovoril tudi temu Gospod, „le tako veruj in zveličal se boš.“

Tedaj bi pa prišel s tretje strani še protestant in bi zaklical: Kaj, kako pravite? Papeža in škofov nam sploh treba ni. Ljudstvo samo ima oblast izbirati duhovnike, ki opravljajo službo božjo. Nezmotljivosti pa še manj potrebujemo, saj vsak človek iz sv. pisma lahko spozna, kaj ima verovati, torej je ta stvar čisto odveč. „Dobro,“ bi rekel Gospod tudi temu, „le veruj tako in zveličal se boš.“

Tako bi delal Bog po mnenju tistega, ki trdi, da so vse krščanske vere enako dobre. Zmota in resnica bi bile po tem pred Bogom enako hvale vredne. Ali bi potem Bog še bil Bog? — Iz tega preprostega zgleda lahko jasno spoznamo, kako nespametno je trditi: vse krščanske vere so enako dobre. Lahko pa tudi razvidimo, da mora biti le ena vera prava, kaker more biti le ena resnica. S tem sicer nočemo trditi, da bodo vsi tisti, ki niso rimsko-katoliške vere, pogubljeni, ker mnogo mej njimi je takih, ki so v dobri veri, to se pravi, v nepremagljivi zmoti. Rečemo pa, da na smrtui postelji nihče izmej modernih mlačnih kristjanov ne bo želel, da bi bil živel po načelu: Vse krščanske vere so enako dobre in noben katoličan ob smrtini uri še nikoli ni prestopil iz rimsko-katoliške cerkve v pravoslavno ali protestantovsko.

P. Angelik.

Poduk za novince.

(Dalje.)

Dnevi odpustkov in vesoljne odveze

za prvi, drugi in tretji red sv. Frančiška Serafinskega

po najnovejših določbah posebno Pija X. dne 5. maja 1909.

Mesec prosinec ali januarij.

1. Novo leto, popolni odpustek; vesoljna odveza.
2. ali prvo nedeljo po novem letu: presv. Ime Jezus, popolni odpustek.
4. bl. Angela Fulginijska, vdova 3. reda: popolni odpustek.
6. sv. tri kralji: popolni odpustek, vesoljna odveza.
16. sv. Berard in tovariši mučenci 1. reda, popolni odpustek.
19. bl. Bernard Korleonski, spoznav. 1. reda, popolni odpustek.
28. bl. Odorik, spoznav. 1. reda, popolni odpustek.

30. sv. Hijacinta, devica 3. reda, popolni odpustek.
 31. bl. Ludovika Albertonova, vdova 3. reda, popolni odpustek.

Mesec svečan ali februar.

1. bl. Viridijana, devica 3. reda, popolni odpustek.
 2. svečnica, popolni odpustek, vesoljna odveza.
 4. sv. Jožef Leoniški, spoznav. 1. reda, popolni odpustek.
 5. sv. Janez Krstnik in tovariši japonski mučenci 1. in 3. reda, popolni odpustek.
 15. bl. Andrej Konti, spozn. 1. reda, popolni odpustek.
 19. sv. Konrad, spoznav. 3. reda, popolni odpustek.
 22. sv. Marjeta Kortonska, spokornica 3. r. popolni odpustek.

Mesec sušec ali marcij.

Prvi petek v marciju: spomin sv. križevega pota, popolni odpustek in vesoljna odveza.

5. sv. Janez Jožef Kriški, sp. 1. reda, popolni odpustek.
 6. sv. Koleta, devica 2. reda, popolni odpustek.
 9. sv. Katarina Bolonjska, devica 2. reda, popolni odpustek.
 19. sv. Jožef, ženin bl. dev. Marije, popolni odpustek in vesoljna odveza.
 22. sv. Benvenut, škof, 1. reda, popolni odpustek.
 25. Oznanenje bl. dev. Marije, popolni odpustek in vesoljna odveza.
 28. sv. Janez Kapistran, sp. 1. reda, popolni odpustek.

Na cvetno nedeljo, vsak dan velikega tedna in na velikonočno nedeljo: vesoljna odveza.

Na veliki četrtek in velikonočno nedeljo: rimska postaja s popolnim odpustkom.

Mesec mali traven ali april.

4. sv. Benedikt Šentfiladelfjski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
 16. spomin sv. obljub sv. o. Frančiška, popolni odpustek za ponovitev redovnih obljub.
 24. sv. Fidel, mučenec 1. reda, popolni odpustek.
 28. bl. Lukezij, sp. 3. reda, popolni odpustek; sv. Pavel Kriški, sp. popolni odpustek.
 30. bl. Benedikt Urbinski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
 Tretja sreda ali nedelja po veliki noči: zaščitništvo sv. Jožefa, popolni odpustek.

Mesec veliki traven ali maj.

13. sv. Peter Regalat, sp. 1. reda, popolni odpustek.
 17. sv. Paškal, spoznavavec 1. reda, popolni odpustek.
 18. sv. Feliks Kantališki, sp. 1. reda, popolni odpustek.
 19. sv. Ivo, spozn. 3. reda, popolni odpustek.
 20. sv. Bernardin Sijenski, sp. 1. reda, popolni odpustek.

30. sv. Ferdinand, sp. 3. reda, popolni odpustek.

31. sv. Angela, devica 3. reda, popolni odpustek.

Na vnebohod Kristusov, binkoštno nedeljo, praznik presv. Trojice in presv. Rešnjega Telesa, popolni odpustek in vesoljna odveza.

Mesec rožnik ali junij.

Na praznik presv. Srca Jezusovega, vesoljna odveza.

1. bl. Feliks Nikozijski, sp. 1. reda, popolni odpustek.

2. bl. Humilijana, vdova 3. reda, popolni odpustek.

3. bl. Andrej Hispelski, sp. 1. reda, popolni odpustek.

13. sv. Anton Padovanski, sp. 1. reda, popolni odpustek.

20. bl. Mihelina, vdova 3. reda, popolni odpustek; osmina sv. Antona Padovanskega, popolni odpustek.

24. rojstvo sv. Janeza Krstnika, popolni odpustek.

29. sv. Peter in Pavel, apostola, popolni odpustek in vesoljna odveza.

Mesec mali srpan ali julij.

2. Obiskovanje bl. dev. Marije, vesoljna odveza.

8. sv. Elizabeta Portugalska, vdova 3. reda, popolni odpustek.

9. sv. Nikolaj in tovariši, gorkumski muč. 1. reda, popolni odpustek.

10. sv. Veronika Julijani, dev. 3. reda, popolni odpustek.

13. sv. Frančišek Solan, sp. 1. reda, popolni odpustek.

14. sv. Bonaventura, škof, cerkveni učenik, 1. r. popolni odpustek.

21. bl. Angelina Maršjanska, vdova 3. reda, popolni odpustek.

22. sv. Lavrencij Brindiški, sp. 1. reda, popolni odpustek.

27. bl. Marija Magdalena Martinengo, dev. 2. reda, popolni odpustek.

Mesec veliki srpan ali avgust.

2. porcijunkula, popolni odpustek.

4. sv. Dominik, spoznavavec, popolni odpustek.

7. bl. Agatangel in Kasijan, mučenca 1. reda, popolni odpustek.

12. sv. Klara, devica 2. reda, vesoljna odveza in popolni odpustek.

15. vnebovzetje bl. dev. Marije, vesoljna odveza in popolni odpustek.

17. sv. Rok, spoznavavec 3. reda, popolni odpustek.

19. sv. Ludovik, škof in sp. 1. reda, popolni odpustek.

20. bl. Bernard Ofiški, sp. 1. reda, popolni odpustek.

22. Sedmero veselje bl. dev. Marije, popolni odpustek in vesoljna odveza.

25. sv. Ludovik, kralj, spozn. 3. reda, popolni odpustek in vesoljna odveza.

Mesec kimavec ali september.

Prva nedelja v mesecu: angeljska, popolni odpustek.

4. sv. Roza Viterbska, devica 3. reda, popolni odpustek.

8. Rojstvo bl. dev. Marije, popolni odpustek in vesoljna odveza.

17. Vtisnjenje 5 ran sv. o. Frančiška, popolni odpustek in vesoljna odveza.

18. sv. Jožef Kupertinski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
24. sv. Pacifik, sp. 1. reda, popolni odpustek.
27. sv. Elzeirij, sp. 3. reda, popolni odpustek.
29. sv. Mihael nadangel, popolni odpustek.

Mesec vinotok ali oktober.

2. angeli varihi, popolni odpustek (ta dan ali na angeljsko nedeljo.)
4. sv. o. Frančišek Serafinski, popolni odpustek in vesoljna odveza.
6. sv. Marija Frančiška, devica 3. reda, popolni odpustek.
10. sv. Danijel in tovariši, muč. 1. reda, popolni odpustek.
11. osmina sv. o. Frančiška, popolni odpustek.
12. sv. Serafin, sp. 1. reda, popolni odpustek.
19. sv. Peter Alkantarski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
26. bl. Bonaventura Potencijski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
30. bl. Angel Akrijski, sp. 1. reda, popolni odpustek.
31. bl. Tomaž Florentinski, sp. 1. reda, popolni odpustek.

Mesec listopad ali november.

1. vsi sveti, vesoljna odveza.
13. sv. Didak, sp. 1. reda, popolni odpustek.
14. sv. Jozafat, škof, mučenec, popolni odpustek.
16. sv. Neža Asiška, dev. 2. reda, popolni odpustek.
19. sv. Elizabeta Ogerska, vdova 3. reda, popolni odpustek in vesoljna odveza.
21. darovanje bl. dev. Marije, vesoljna odveza.
25. sv. Katarina dev. mučenka, vesoljna odveza.
27. sv. Leonard Portomavriški, sp. 1. reda, popolni odpustek.
28. sv. Jakob Marški, sp. 1. reda, popolni odpustek.
29. vsi sveti treh redov sv. o. Frančiška, popolni odpustek.

Mesec gruden ali december.

1. ali 2. spomin vseh rajnih treh redov sv. Frančiška, popolni odpustek.
8. brezmadežno spočetje bl. dev. Marije, popolni odpustek in vesoljna odveza.
12. najdenje trupla sv. o. Frančiška, popolni odpustek.
15. osmina brezmad. spočetja bl. dev. Marije, popolni odpustek.
25. božič, vesoljna odveza, in rimska postaja s popolnim odpustkom.

Papežev blagoslov.

Sv. oče je najvišji poglavar sv. cerkve in namestnik Kristusov na zemlji. Ko tak ima vso oblast po Kristusu izročeno sv. Cerkvi. Ima torej tudi oblast blagoslavljanja. Sv. oče daje blagoslov na dva načina: enega daje ali tudi pošlje pismeno ali ustmeno ali več osebam; ta blagoslov se imenuje apostolski blagoslov in nima odpustkov. Druzega pa daje združenega s popolnim odpustkom in se imenuje „papežev blagoslov“ ali „apo-

stolski blagoslov s popolnim odpustkom“. Ta blagoslov je na slovesen način izražena prošnja Kristusovega namestnika na zemlji, naj da Bog svojo pomoč njim, ki jim da ta blagoslov. Združen je s tem blagoslovom popolni odpustek.

Če da ta blagoslov papež sam, je treba v zadobljenje odpustka biti pri blagoslovu le osebno pričujoč. Če ga da v to pooblaščen škof, se zahteva za zadobljenje odpustka vreden prejem sv. zakramentov; če ga pa da v to pooblaščen mašnik, kaker voditelj tretjega reda, je treba prejeti sv. zakramente in moliti po namenu sv. očeta.

Sv. Stolica je dala tretjerednikom posebno pravico, da jim morejo voditelji dvakrat na leto — keder se jim primerno zdi — podeliti papežev blagoslov s popolnim odpustkom.

Pri tem je treba na to-le opozoriti:

1. Da so tretjeredniki deležni papeževga blagoslova s popolnim odpustkom, morajo vredno prejeti sv. zakramente in nekaj moliti po papeževem namenu.

2. Dan določi voditelj, vendar ga ne sme dati isti dan, ko ga podeli škof v istem kraju.

3. Papežev blagoslov se nikedar ne daje zasebno ali posamezni osebi (n. pr. v spovednici), ampak se podeli vedno celi v ta namen zbrani skupščini, ki jo postavno skliče voditelj.

4. Sv. oče so dovolili, da sme v odsotnosti voditelja katerikoli spovednik podeliti javno v cerkvi papežev blagoslov, če so postavno zbrani.

5. Kateri ne morejo dobiti papeževga blagoslova, smejo dvakrat na leto dobiti v spovednici vesoljno odvezo, mesto papeževga blagoslova.

6. Če se vdeležijo papeževga blagoslova v drugi skupščini in ne v svoji, h kateri pripadajo, je papežev blagoslov veljaven — (seveda le v slučaju, da ga niso že prej doma prejeli).

7. Voditelji in v to pooblaščen mašniki naj dajejo papežev blagoslov slovesno in izpred altarja na epistelski strani v korok in belo štolo oblečeni. Pri prejšnjem shodu naj ga oznanijo.

Op. Ker imajo tretjeredniki pravico dobiti vesoljne odveze 1. reda, imajo dosledno tudi pravico do papeževga blagoslova. V prvem redu se daje štirikrat, torej ga smejo tretjeredniki dobiti šestkrat na leto.

Vesoljna odveza — blagoslov s popolnim odpustkom.

To je blagoslov, pri katerem podeli sv. cerkev popolni odpustek in prosi za tretjerednike sledeče dobrote:

Varstvo pred napadi hudobnega duha, podeljenje milosti in usmiljenja, ozdravljenje od nasledkov greha in od dušnih ran, odvrnenje časnih nadlog, rešenje in obvarovanje pred duhovno slepoto in trdovratnostjo, podeljenje kesanja in ljubezni. Ta blagoslov ni samo želja, ampak tudi podeli na prošnjo sv. cerkve vsled Jezusovega zasluženja večne in časne dobrote. Od-

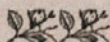
visno je od razpoloženja onega, ki ta blagoslov prejme in od božje dobrote. Zato naj se ga tretjeredniki vdeležujejo vedno skesani in polni zaupanja na Boga. — Ni pa ta vesoljna odveza enaka z odvezo od grehov ali cerkvenih kazni in tudi ne oprosti dolžnosti spovedati se grehov.

Združen je s to odvezo popolni odpustek, za katerega se zahteva prejem sv. zakramentov in molitev po namenu sv. očeta. Odpustek se dobi, kedar se izpolni zadnji pogoj. Ne zahteva se pa obisk cerkve.

Vesoljna odveza se daje ali zasebno v spovednici ali javno zbranim tretjerednikom v cerkvi. Zasebno se daje le po opravljeni spovedi ali če se spoved ne opravi, na kraju, kjer se spoveduje; drugod in pri družih prilžnostih ni dovoljeno jo podeljevati. Zasebno podeljevati vesoljno odvezo ima pravico vsak za spoved pooblaščen spovednik. V spovednici se more podeliti isti dan, ki je za vesoljno odvezo določen ali dan poprej tudi že zjutraj ali katerikoli dan v osmini.

Javno sme podeljevati vesoljno odvezo voditelj tretjega reda, preč. p. provincijal, samostanski predstojnik ali kateri drugi v to pooblaščen mašnik. Če so pa tretjeredniki postavno zbrani in voditelja ni, jo sme v tem slučaju dati katerikoli mašnik tudi javno. Javno se vesoljna odveza ne sme podeliti prejšnji dan. Glede spovedi in sy. obhajila veljajo ista določila, kaker pri od-pustkih.

Dnevi vesoljne odveze so zaznamovani spredaj v „Kazalu popolnih od-pustkov“ str. 23—26.

Pesem za shode tretjega reda..

(Prirejena po obredniku.)

Pred shodom:

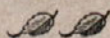
Pridi, Stvarnik, Sveti Duh!
V srcih vžgi ljubezen sveto,
da spoznamo, kar je prav,
da Boga slavimo vneto.
Marija mati milostna,
v Tvoje varstvo pribežimo,
varuj, vodi, reši nas,
tebi se priporočimo,

Blaženi Francišek, ti
glej na nas s prestola slave,
moli, prosi za svoj red,
da ne krene s poti prave.
Ljudstvo, ki si ga izbral,
ki ga vez ljubezni družī,
vodi, oče — pred teboj
Bogu naj udano služi.

Po shodu:

Večni, ki pomoč deliš,
tudi nam daj milost svojo,
da spolnujemo vse dni
najsvetejšo voljo tvojo.
Hvalo ti dajemo zdaj
za izkazane dobrote,
saj po njih odpiraš pot
k večni luči z doma zmote.

Vsem, ki dobro nam store,
vrni z večnimi darovi,
z roko svojo, ti Gospod,
jih bogato blagoslovi!
Bratje, sestre v breznu vic
srčno hrepene po tebi,
reši ognja jih, Gospod,
milostno jih vzemi k sebi!

Najstarejši znani zapisnik tretjega reda na Slovenskem.

Koliker se je dalo dosedaj dognati je ljubljanski tretjeredni zapisnik izmej vseh na Slovenskem znanih najstarejši. Pa ne smete misliti, da je iz onih časov, ko je Frančišek tretji red ustanovil, ampak je več kot petsto let mlajši od tretjega reda. Obliko ima približno tako kot je debela mašna knjiga (Missale); vezan je v črno usnje, z dvema zaponkama spredaj, hrbet in platnice ima olepšane s pozlačenimi okraski. Prvi list znotraj nosi z barvami izdelano sliko in z napisom spodaj: „Prišlo je ženitovanje Jagnjeta in soproga njegova se je pripravila.“ (Apoc. 19.) Drugi list ima naslikan velik lavorjev venec, ki obdaja napis: „Ženitovanje Jagnjeta ali Knjiga življenja, v katero so postavljeni (vpisani) oni, ki so se rešeni posvetnosti zapisali v tretji red Kristonosca asiškega očaka svetega Frančiška.“ Nad vencem grb frančiškanski s to posebnostjo, da drži Kristusova roka križ s podobo Kristusovo, Frančiškova pa palmo. Okoli rok se vije vrstica in bel trak z napisom: „S ponižnostjo in potrpežljivostjo.“ V kotih so številke, ki značijo letnico 1731. — Na naslednjih treh straneh ovija rob lavorjev venec sredi je pa ročno napisana latinska pesem, ki v raznih prispodobah opeva tretji red. Na to sledi zapisnik tretjerednikov. V prvem delu so imena sprejetih, v drugem delu onih, ki so napravili obljube, v tretjem imena umrlih.

Imenik sprejetih sega od l. 1715. do l. 1876. V teh 61. letih je bilo sprejetih 269 novih udov, mej temi je 36 moških.

Imenik obljub začne z l. 1716. in konča z l. 1777. Obljube je napravilo 295 udov, mej temi 36 moških. Da je več udov zapisanih v imeniku obljub kaker sprejema, prihaja odtod, ker jih je nekaj delalo obljube v Ljubljani, kamer so se preselili, sprejeti so bili pa v Kamniku, Novem mestu, Nazaretu in pri oo. kapucinih. Nekaj jih je tudi po obljubah v ljubljansko skupščino prestopilo.

Imenik umrlih udov obsega 55 let (1727—1782). Mej temi je zaznamovanih 184 udov (161 ženskih, 23 moških).

Udje tretjega reda zaznamovani v tem zapisniku so večinoma iz Ljubljane ali vsaj v Ljubljani stanujoči. Več jih je plemenitega rodu n. pr.: gospa Ana Ktr. pl. Šelenburg (Schellenburg); gospa Frančiška, Eleonora pl. Cergolj (Zergoll); Marija, Kristina Maskoni rojena baronica iz Smelednika, dva barona Jakob in Jožef Bernik —. Nekaj je tudi duhovnikov, eden učitelj, več obrtnikov, precejšnje število meščanov in meščank. — Približno dobra tretjina jih je z dežele, največ iz Selc in Polhovega gradca, drugi iz raznih krajev, iz Mengša, Št. Vida, Doba, Vodice, Crkljan itd. Nekaj jih je tudi iz Kranja.

Pri vsakem sprejemu in obljubah je zapisano, kateri provincijal je tedaj vladal provincijo ali je dal dovoljenje in kateri pater je dotično osebo sprejel, oz. jo dopustil k obljubi in katere priče so bile zraven.

Od l. 1746. dalje je zaznamovano, da se je sprejem javno v cerkvi vršil, ravno tako obljube. Pri nekaterih posameznih stoji opazka, da je bil sprejet na tihem brez slovesnosti zavoljo posebnih razmer.

Nekatere osebe so bile tudi izključene iz reda; ena mej temi je bila že 29 let v redu; neka druga je bila izključena na povelje p. provincijala javno v cerkvi pred celo skupščino, ko je bila že 6 let v redu. Pa teh ni več kakor le tri v vseh 61 letih. Vidi se pa, da so strogo pazili na ugled reda, posebno pri sprejemanju, pri katerem je moral vsak imeti dve priči.

Skupščina ljubljanska je imela svoje grobišče pri altarju sv. Križa; prvo so vanj položili 15. decembra 1734. l. V to grobišče je bilo do l. 1755. 27 položenih. Najbrže ni bilo v njem več prostora, ker pravi zapisnik, da je bila 14. apr. 1756. N. N. položena v novo tretjeredno grobišče, kamer so do l. 1782. položili še 63 tretjerednikov. Pokopavali so jih v redovnem habitu.

Spodbudno je brati zapisnik umrlih, kjer so prav pogosto omenjene razne čednosti pokojnih: čudovita, vzorna potrpežljivost, daleč na okoli znana usmiljenost do ubogih in bolnikov, stroga spokornost itd.

Dne 4. sušca 1776. l. je umrl g. Janez, Mihael, Feliks Kres (CröB), glavar strelcev (ali po našem sedanjem občevalnem govoru artilerijski stotnik), ki je bil pokopan v tretjeredno grobišče. O tem vojaškem dostojanstveniku piše naš zgodovinar Fajdiga: Bil je tretjerednik sv. Frančiška, ki se je prostovoljno pod grehom zavezal izpolnjevati vodilo tega reda in je, čeravno je bil vojak, vedno nosil cilicij (spokoren pas) na svojem telesu.“ Umrli je 77 let star, potem ko je bil 26 let v tretjem redu. Sprejet je bil v tretji red sè svojo gospo v Solkanu, ki je pripadal na Sv. Goro.

O neki tretjerednici († 1779) piše isti zgodovinar: Bila je „vzornega življenja in čudovite zdržnosti, ki se je nad 30 let vzdrževala vsake kuhane jedi; le v boleznih je prisiljena vzela kako jajce.“ Umrli je 61 stara.

Še nekaj lahko posnamemo iz zapisnika. Dne 15. junija (na Vidov dan) 1776 je bilo izdano dvorno povelje, da se ne sme nobene osebe več sprejeti v tretji red. Frančiškani v Ljubljani so takrat zadnjo osebo sprejeli 12. maja 1776. l. Krivična je bila prepoved, pa so slušali. Zgodovina priča, da mej nami ni bilo in jih ni upornikov.

Dopisi.

V župniji **D. M. v Polju** so ustanovili skupščino tretjega reda sv. Frančiška. Vsi tretjeredniki so veseli, da ne bo več treba hoditi k mesečnim shodom v Ljubljano in bodo doma mogli vršiti svoje tretjeredne dolžnosti. Več novih udov je že pristopilo in še vedno se oglašajo na novo. Bog daj novi najmlajši skupščini obilno blagoslova!

Pri **Sv. Trojci** je umrl p. Fulgencij Trafela, ki je dolgo časa bolehal. Služil je kot pridigar in spovednik v raznih samostanih. Počivaj v miru, dragi sobrat!

Na Sv. Gori pri Gorici bodo kmalu dogradili del samostana in kapelo. Cesto so tako popravili, da lahko vozi po nji avto. Začeli so; upanje je, da bodo tudi srečno dokončali in bodo zopet mogli zatekati se k Tolažnici žalostnih in Pomočnici kristijanov. Marija je in ostane vedno naše upanje.

Iz **Novega mesta**. Konec novembra je odšel dotedanji novomeški voditelj tretjega reda p. Pavel Potočnik v Nazaret na Štajersko. Tretjeredniki so mu hvaležni za ves njegov trud in delo in se mu prav iskreno zahvaljujejo za vse skazane dobrote želeč mu na novem mestu obilno božjega blagoslova. — Prejeli smo o tem daljši dopis, iz katerega smo podali tu le glavne misli. Prosimo pa, da se iz **Novega mesta** in iz krajev novomeškega okrožja večkrat oglasite in da pridobite mnogo novih naročnikov na Cvetje.

Razgled po serafinskem svetu.

Prisrave na jubilejne slovesnosti.

V mestu Asizu nameravajo obhajati ob priliki tretjeredne sedemstoletnice velike mejnarodne slavnosti v mesecu septembru. Preč. frančiškanski p. general je izrazil svoje veselje nad tem in navdušuje v posebnem pismu vse, naj se tega shoda vdeležijo. Oh, kako radi bi šli v Frančiškovo rojstno mesto in na njegov grob tudi mi slovenski tretjeredniki! Toda, kako bi se mogli veseliti v deželi onih, ki so nam krivično vzeli najlepše kraje? Pozdravljamo sobrate, ki se bodo zbrali na shodu v Asizu iz različnih krajev in raznih narodov in ne soglašajo z našimi nasprotniki, ljubimo sv. Frančiška nič manj kot nekedaj, odpuščamo nasprotnikom, a od Boga našemu narodu danim pravicam se ne odpovemo. Zato ne moremo čez mejo onih, ki so nas oropali, dokler ne popravijo storjenih nam krivic. List tiroljskih tretjerednikov pravi v ravno tem smislu: „pravimo si pa, da bo vdeležba iz nemških krajev zaradi žalostnih razmer ostala omejena na najmanjše število.“ (Ordensdirektor 1920, 6. zv. str. 133.) — Prišli pa bodo v Asiz iz vseh krajev sveta, gotovo tudi iz daljne Amerike in slavnosti bodo ganljive in veličanstvene, nam je to veselje odvzeto tukaj na zemlji; upamo pa in si bomo prizadevali, da bomo enkrat po tem trpljenju dosegli še večje veselje v nebesih v družbi sv. Frančiška in njegovih zvestih.

Na Francoskem, Španskem, v Ameriki se tudi že pripravljajo na slovesno obhajanje sedemstoletnice tretjega reda. — Na Holandskem nameravajo to leto porabiti za veliko razširjenje tretjega reda in njegovega duha. Darove v ta namen že nabirajo. — Na Saksonske so sklenili, da bo vsaki samostan napravil za se shod vseh svojih skupščin združen s slavnostnimi govori itd. — Na Bavarskem bodo iz cele Bavarske sklicali voditelje na skupen shod v Monakovo, posebej bodo pa v septembru imeli velike shode za tretjerednike. Na Sp. Avstrijskem bo skupen tretjeredni shod na Dunaju najbrže v juniju. Približno tako so sklenili tudi v Gradcu in Innsbuku.

V Sloveniji je za sedaj določeno: vsaka skupščina naj v primernem času — če mogoče do 16. apr. — obhaja tridnevne duhovne vaje, da se pred vsem prenovi in utrdi znotraj tretjeredni duh. Brez tega bi bile vse slavnosti prazen nič. Potem bomo pa imeli skupen shod v Ljubljani in Mariboru, kar bo svoječasno naznanjeno v Cvetju.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Presv. Srcu J. in M., sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Tereziji za ozdravljenje bolnih nog, če je k mojemu zveličanju ali pa za milost srečne smrti. L. Budja. — Izlake: A. Žir, da bi se po božji volji izpeljala neka domača zadeva. (Poslanih 5 K smo oddali za kruhe sv. Ant. Bog plačaj!) — A. R. priporoča nekega trdovratnega grešnika, da bi se spreobrnil in da bi zavladal mir v hiši.

II. Pokojni udje tretjega reda skupščine:

1. ljubljanske: Apolonija Seliškar, Jedert Juvanec, Antonija Jug, Marija Rebolj (umrla v Kranju), Marija Sotler (iz brežiške skupšč.)

2. svetogorske: Jožefa Lipušček iz Dol. Tribuše.

3. iz Žalnice: Ana Mohar.

4. mariborskega okrožja: Č. šol. sestra Sidonija Keršmanc; Ribnica na Pohorju: M. Kamenšek, M. Ručnik; Zavrče: Jurij Pungračič; Sv. Marjeta ob Pesnici: M. Sorčič; Jarenina: Marjeta Lešnik, Marija Šabeder; Sv. Barbara pri Vurbergu: El. Čeh; Remšnik: Lukež Snežič, Franc Golob, M. Cveti, M. Petelin, M. Milchberger, El. Pažek, Ter. Mezner, Julijana Krel, Barbara Prasnič, M. Ledinek, M. Sturm, M. Vezonik, M. Hauser, Marjeta Hajnc, M. Helbl, Jozefa Koiežnik, Ivana Hudernik, El. Ribič, Jurij Pažek, Gregor Lešnik, Ter. Žlager, Helena Cigler, Ivana Kočivnik, M. Šrajner, M. Holcman, Janez Pažek, Apolonija Kerbiš, Regina Šmit, Apolonija Golob; Makole: Jurij Švagan, M. Samastur, Janez Trantura, Jakob Dorič, M. Keršič, Ana Krifel, M. Čep, M. Mesarič, Ivana Babšek; Maribor: Jožefa Martin, Jera Orthuber, M. Magdič, Frančiška Cmager, Ljudmila Pelikan; Cirkovce: Draškovič Helena, M. Pleteršek; Slovenska Bistrica: Janez in M. Krajnc, M. Auer, Martin Rober, M. Rak, M. Fajs, Matevž Babič, Julija Verhovšek, Barbara Trapičan; Maribor: Jozefa Mandl, Apolonija Goloveršnik; Sv. Barbara v Slov. goricah: Otilija Zavec; Sv. Jurij ob Pesnici: Florijana Ferk; Svetinje: M. Babič, Terezija Viker; Sv. Lenard pri Velikonedelji: M. Marin, Franc Tušek, M. Prigl, M. Leben; Velikanedelja: M. Hebar, Terezija Munda, M. Voršič:

5. kamniške: Preč. g. Nikolaj Križaj, župnik v p.; Strle Franc, kovač, Perne Apolonija; Kamnik-Radomlje: Preč. g. Anton Lovšin, župnik v p.; Kamnik-Podgorje: Lucija Pirc; Spitalič: Eržen Frančišek; Češnjice: Slapar Marija; Stranje: Anton Starovašnik; Sela: Katarina Golob. Nova Štifta: Potočnik Marija.

6. selške: Ana Šinkar, Marija Gortnar, Marija Rejc, Jera Benedik, Marija Šolar.

Zahvala za uslišano molitev.

K. Fr. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo. — Najpresrčnišo zahvalo izrekam Mariji svetogorski in sv. Antonu za večkratno uslišanje v različnih zadevah. A. Kernic. — Zahvaljujem se preblaženi D. Mariji in sv. Jožefu za uslišano prošnjo. Zahvalo sem obljubila v Cv. objaviti. A. P. — Predovnik Marija se zahvaljuje Mariji pomočnici za zadobljeno zdravje in pomoč v boleznih. — Tretjerednica Marija Grebenčeva izreka svojo obljubljeno zahvalo presv. Srcu Jez., sv. Judu Tadeju in vsem svetim apostolom za uslišanje in izredno pomoč v jako važni zadevi. — Vsi ubogi, ki so preteklo leto prejeli od kruhov sv. Antona, nabranih pred tretjeredno dvorano v Ljubljani, se zahvaljujejo prav prisrčno sv. Antonu in sv. Elizabeti za vso podporo, dobrotnikom pa za njihove darove. Svojih blagih dobrotnikov se bomo spominjali v molitvah in pri sv. maši. Bog povrni tisočkrat!

Spodaj se steguje angelj proti grbu in ga ovija z vencem. Venec je znak slavnosti. Kakšne slavnosti, kaže poleg letnica 700, ki jo obkrožuje sedem kolobarjev, znaki sedmih stoletji. Vsako stoletje ima svojo zvezdo, ker ima vsako stoletje tretjega reda svoje svetnike in se po svojem načinu odlikuje v delu za cerkev in človeško družbo. Ta naslovna slika ima torej lep pomen za tretji red v slavnostnem letu sedme stoletnice.

Dve sliki smo priložili notranjemu delu Cvetja: Sv. Frančiška v pre-mišljevanju ljubezni božjega Detéta v jaslicah in sv. Frančiška na gori Alverniji v pre-mišljevanju trpečega Zveličarja. Iz teh dveh skrivnosti Jezusovega življenja je sv. Frančišek pil božjo ljubezen, tu je našel vzor svojem delu, tu zajemal moč v zatajevanju in spokornosti, tu je postal „Serafinski“. Kot tak bodi vzor in zgled nam, da si bomo prizadevali posnemati ga prav posebno v letu sedemstoletnice.

Mi se bomo potrudili in bomo radi tudi nadalje delali za tretji red in njegovo glasilo „Cvetje“; Vi tretjeredniki bote storili, kar je v Vaših močeh. Širili bote Cvetje, naročili je sami, če je še nimate in je pri vsaki priliki priporočali tudi drugim. Vsak naj si za letošnje leto stavi nalogo pridobiti Cvetju novega naročnika ali v eni osebi ali naj jih naroči več skupaj. Frančišek ni živel samo za se, ampak je skušal tudi drugim koristiti. Več koristiti ne morete, kaker če pridobite koga za tretji red. Pot v tretji red pa odpira in kaže Cvetje. Kar naenkrat za tretji red ne bote nikoger pridobili. Mnogo jih je, ki premišlujejo leta in mesece, preden se odločijo za vstop v tretji red. Pogosto se zgodi, da bodo Vaše vabilo odločno in naravnost odbili. Nikari obupati nad tako osebo. Skok se ji zdi previsok, korak pretežaven. Tako osebo je treba samo podučiti o dolžnostih in dobrotah tretjega reda, za njo moliti in ji dati v roke primerno berilo. Najpripravnije za to je ravno Cvetje. Sprva ji ga posodite, polagoma ji bo vgajalo in če bo začela bolj pogosto prejemati sv. zakramente, bo v par letih nehote in nevede prišla v tretji red.

Pisavec teh vrstic je pri svojem vabilu v tretji red že večkrat naletel na odločen odpor; take je že slišal, da bi ga bilo sram, če bi bil priporočal slabo stvar. Čez leto dni ali še več je zopet potrkal na uporno, a pripravno srce. Zopet vse odbito. Ni bilo še čas; treba je bilo udariti v drugo stran. Dal je takim osebam stare letnike Cvetja in večje število takih, ki so je vzeli in brali, je že v tretjem redu in so prav dobri, zgledni udje tretjega reda in zelo zadovoljni, da so notri. Ko je vprašal pred leti nekega moža, kako je prišel v tretji red, mu je ta odgovoril: „Gospod! Štiri leta popreje sem Cvetje prebiral; ta list me je spravil v tretji red.“ — Kar se je pred leti zgodilo, se more dogoditi tudi sedaj. Zato smo pa že večkrat rekli in zopet ponavljamo: Širite tretji red s pomočjo Cvetja.

Ta prvi letošnji zvezek smo poslali vsem starim naročnikom, ki so za lani že poravnali naročnino; tisti, ki je še niso, ga lahko dobijo, kaker hitro bodo poravnali lanski dolg (16 K) in letošnje naročnino (20 K). Upravništvo mora vsaki zvezek sproti plačevati, glavnice nima, iz katere bi jemalo, posojila ne dobi in je ne išče, zato je navezano le na letno naročnino. Nikari zameriti, če tako ravnamo; sedanje razmere tako zahtevajo. Postregli bomo pa radi hitro in točno vsem plačujočim naročnikom.

Temu prvemu zvezku smo pridjali Serafinski koledar za letošnje leto. Sprva smo ga nameravali zaradi varčnosti združiti s prvim zvezkom; zato smo zapisali, da bo ta zvezek obsegal tri pole; pa smo potem prišli na to, da je bolje, če izdamo koledar posebej, ker se celo leto rabi. Četudi nas to precej več stane, smo tako storili, da naročnikom bolje vstrežemo; stroške bomo pa poravnali s prostovoljnimi darovi, ki so jih že ali jih še bodo poslali dobri prijatelji. Bog vam povrni!

Tretjeredne vaje za januar in februar 1921.

Dne 6. januarija bo v samostanih, kjer imajo frančiškansko misijonsko družbo slovesna sv. maša za žive ude frančišk. misj. družbe.

Ljubljana: Mesečni shod: 6. januarija in 20. febr. ob polu petih popoldne; za zadržane 7. jan. in 21. febr. ob petih zjutraj v dvorani; za vnanje: 16. jan. in 20. febr. ob polu treh popoldne v dvorani. — Poduk za novince: 16. jan. in 30. jan., 2. in 27. febr. ob štirih popoldne. Odborna seja: za ženske: 23. jan. ob štirih popoldne, 20. febr. po shodu; za moške: 27. febr. ob 10. dopoldne. — **Kamnik:** Mesečni shod: 30. jan. z veseljno odvezo. Sv. maša za tretjerednike vsak prvi petek in torek v mesecu. Slovesna sv. maša na praznik preslask. Imena Jezusovega. — **Nazaret:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob polu osmih zjutraj. — **Brežice:** Mesečni shod: zadnjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne. — **Maribor:** Leta 1921. bodo tretjeredni mesečni shodi: 6. januarja, praznik sv. treh kraljev. 2. februarja, svečnica. 28. marcija, velikonočni ponedeljek. 17. aprila, tretja nedelja po veliki noči. 5. majnika, Kristusov vnebohod. 29. junija, Peter in Pavel. 17. julija, škapulirska nedelja. 15. avgusta, Marijino vnebovzetje. 8. septembra, Marijino rojstvo. 2. oktobra, prva nedelja v mesecu. 6. novembra, nedelja po spominu vseh vernih duš. 8. decembra, brezmadežno spočetje D. Mar. Sv. duhovne vaje za ude tretjega reda sv. Frančiška bodo od 20. do 24. februarja 1921. V nedeljo dne 20. febr. popoldne ob treh začetek. V ponedeljek, torek in sredo prvo premišljevanje zjutraj ob petih, drugo ob treh popoldne. V četrtek, dne 24. febr. zjutraj ob petih sklep. — **Celje:** Mesečni shod: prvo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne. — **Škofja Loka:** Mesečni shod: druga nedelja v mesecu ob polu štirih popoldne. — **Krško:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu ob 1. pop. — **Brezje:** Mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu o polu osmih zjutraj. — **Vič:** Mesečni shod: prvi petek v mesecu ob petih zjutraj; odborna seja in poduk za novince v nedeljo popreje. — Od drugod nismo dobili sporočila, prosimo za prihodnjič.

Darovi.

Za **Cvetje:** Župni urad Sela 24 K.

Za **frančiškanske misijone.** Darovano v Ljubljani: G. župnik Anton Gerbec 14 K 50 v., N. 10 K, Dobravec Terezija iz D. M. v Polju 51 K, N. 10 K, nelmenovana 100 K, N. po p. Hugonu 25 K, N. po p. Ernestu 40 K, T. F. za petdesetletnico p. S. 500 K, N. po Fr. vratarju 20 K, N. za petindvajsetletnico p. S. 30 K, N. po Fr. zakristanu 100 K, Kocjan Karol 80 K. — Za odkup kitajskih otrok: G. Fr. za Frančiška in Marijo 80 K, A. K. za Pavla 30 K, S. M. za dč. Jožefa 60 K. — Po župnem uradu v Cerkljah na Gorenjskem: za odkup paganske deklíce na ime Ivana 40 K, za odkup paganske deklíce na ime Marija (Marijana Korbar) 30 K, za odkup paganskih otrok 130 K. — Darovano v Mariboru: Pospešitelji so nabrali: Jožef Roškar (Sv. Jakob) 20 K, Frančiška Stranjšak, 136 K 70 v (od tega 60 K za odkup 2 otrok: Marija in Frančišek Seraf.); Frančiška Gleinzer 32 K 20 v, g. Jernej Frangež, župnik pri Sv. Marjeti o. P. 30 K, g. Jožef Čížek, dekan v Jarenini 20 K. Posamezni darovi: Martin Bobovec 25 K, Jožef Trdin 25 K, Neža Koren 10, Marija Voršič 10 K, M. V. za odkup dveh otrok na ime: Jožef, Anton) 120 K. nelmenovana za odkup dečka: Anton 50 K, Terezija Asig 500 K, N. 2 K, M. Lešnik (Fram) 20 K, Elizabeta S. 100 K. — Darovano pri Sv. Trojici: Barbara Kurnik 24 K, Kristina. Mir za mašno družbo 20 K.

Za **kruhe sv. Antona:** p. gvardijanu pri Sv. Trojici 228 K, v Kamnik: iz Braslovč dvakrat po 400 K. I. K. iz R. 300 K, obljubljenih za dvakratno uslišanje v zahvalo za ozdravljenje.

Za **Mar. mašno zvezo:** Val. Bernik, župnik v Komendi 100 K.